

YAŞAM

BECERİLERİ

ETKİNLİKLERİ

Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

T.C. MEB
ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK
HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Programlar ve Öğretim Materyalleri Daire Başkanlığı

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Doç. Dr. Mustafa OTRAR

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Meryem KABATAŞ

GENEL KOORDİNATÖRLER

Ayşegül DERİN TAŞGIN

Büşra YILDIRAN

YAZARLAR

Aysima ATEŞLİ	Ayşe OKTAY
Ayşegül DERİN TAŞGIN	Busenaz ÖZTÜRK
Büşra YILDIRAN	Elif TURAN
Neslihan KIRAÇ	Sümeyye KÖRKAYA
Şüheda TERZİ	Tayfun ÇİÇEK
Zeynep TÜRK	Züheyra YIRTICI

DİZGİ & TASARIM

Büşra YILDIRAN

Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

ANTRE	1
Tamamlayıcı Giysileri Giyme	2
Ayakkabı Giyme ve Çıkarma	21
Mont Giyme ve Çıkarma	28
Giysileri Askıya Asma.....	43
Kapı Açma ve Kilitleme.....	52
Ev Güvenliği.....	60
 MUTFAK	 75
Bardağa Sıcak Su Doldurma.....	76
Ağzını Mendille Silme	86
Yemek Öncesi ve Sonrası Rutinler	92
Beslenme Çantası Hazırlama	105
Beslenme İçin Masa Hazırlama	114
Tabağa Yemek Koyma	127
Meyve Soyma	137
Yemek Yeme Adabı	146

İÇİNDEKİLER

SALON 156

Bulunduğu Ortamı Süpürme	157
Bulunduğu Ortamın Yerini Silme	167
Bulunduğu Ortamın Tozunu Alma	174
Salonu Toplama ve Düzenleme	182
Televizyon İzleme	195

BANYO 209

El Yıkama	210
Yüz Yıkama	220
Diş Fırçalama	231
Saç Bakımı	242
Vücut Bakımı	253
Terleme Sonrası Kişisel Bakım	262
Çamaşır Asma	281

İÇİNDEKİLER

YATAK ODASI	294
Yatak Toplama	295
Çamaşır Katlama	307
Giysi Aksesuarlarını Kullanma	319
Mevsimlere Uygun Giyinme	330
Dolap Düzenleme	344

YAŞAM BECERİLERİ ETKİNLİKLERİ ANTRE

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Giyinme becerilerini yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Eldiven, bere, atkı, çıkartma.

Ortam Düzenlemesi: Sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır. Öğrencinin kullanacağı materyaller (eldiven, atkı, bere) hazırlanır. Etkinlikten önce öğrencinin önkoşul becerileri değerlendirilir. Öğretmen süreci basamaklara ayırarak öğrenciyi yönlendirmeye hazır hâle gelir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen, etkinliğe başlamadan önce kış mevsiminde kullandığımız tamamlayıcı giysilerin günlük yaşamda sağladığı faydalara ilişkin kısa bir bilgilendirme yapar. Etkinlikte model olma yöntemi kullanılır. Öğretmen her beceri basamağında önce model olur, sonra beceriyi öğrencinin gerçekleştirmesi için fırsat tanır. Öğrencinin gereksinimine göre sözel ipuçları verir ve gerektiğinde işaret ederek yönlendirir. Gerektiğinde fiziksel destekle doğru hareketi yapmasına yardımcı olur. Öğrencinin bağımsızlığı arttıkça verilen destek azaltılır.

Öğretmen derse girdiğinde öğrencilere “Bugün kış mevsiminde kullandığımız tamamlayıcı giysileri doğru şekilde kullanma becerisini öğreneceğiz. Soğuk havada ellerimiz üşümesin diye eldiven giyeriz. Başımız üşümesin diye bere takarız. Boynumuz üşümesin diye atkı takarız.” der.

Öğretmen, öğrencilerden eldivenlerini, berelerini ve atkılarını çıkarmalarını ve sıralarının üzerine koymalarını ister. Öğretmen, eldivenin bilek kısmını ve parmak bölümünü öğrenciye göstererek tanıtır. Eldivenin bilek kısmını ve parmak bölümünü kendi elinde göstererek model olur. Görme yetersizliği olan öğrencilerde öğretmen, eldivenin bilek kısmını ve başparmak yuvasını öğrencinin elinde uygulamalı olarak gösterir. Ardından öğrencilerden eldiven üzerinde bilek kısmını bulmalarını ister.

Öğretmen eldiven giymeyi model olarak gösterirken süreci “Önce bilek kısmını buluyoruz. Sonra başparmağımızı yerleştiriyoruz. Diğer parmaklarımızı sırayla yerleştiriyoruz ve eldiveni bileğe kadar çekiyoruz.” diyerek sözel olarak betimler. Ardından öğrencinin denemesi için fırsat verir ve “Bileği bul.”, “Başparmağı yerleştir.”, “Parmakları yerleştir.”, “Bileğe kadar çek.” gibi kısa yönergelerle süreci destekler. Öğretmen eldiven giyme süreci tamamlandığında öğrencilere “Parmak uçların yerine oturdu mu?” gibi sorularla kontrol yaptırır.

Berenin başa gelen kısmını öğrenciye göstererek tanıtır. Öğretmen sınıf içinde dolaşarak öğrencilerin materyalleri doğru tuttuğunu kontrol eder ve ihtiyaç duyan öğrencilere destek olur. Görme yetersizliği olan öğrenciler için berenin ön kısmını öğrencinin elinde uygulamalı olarak gösterir.

Öğretmen berenin yönünü kontrol eder ve “Berenin yönünü kontrol ediyoruz. İki elimizle tutuyoruz ve başımıza geçiriyoruz.” diye betimleyerek öğrencilere model olur. Ardından öğretmen bereyi başına takar ve “Bereyi iki elinizle tutun.”, “Bereyi başınızın üstüne yerleştirin.”, “Bereyi kulaklarınıza doğru çekin.” diyerek model olur. Öğrencilere beceriyi gerçekleştirmeleri için fırsat verir, gerekli durumlarda fiziksel ve sözel ipuçlarıyla öğrencileri destekler. Öğretmen bere takma süreci tamamlandığında öğrencilere “Kulaklarınız kapandı mı?” gibi sorularla kontrol yaptırır.

Öğretmen öğrencilerden atkılarını ellerine almalarını ister. Atkının orta kısmını bulmayı gösterir ve öğrencilerin bulmasını sağlar. “Atkının orta kısmını bulun.” yönergesini verir. Öğrenciler atkının ortasını bulduktan sonra öğretmen atkıyı boynuna yerleştirerek model olur. “Atkının orta kısmını boynunuza yerleştiriyoruz. Uçları eşit bırakıyoruz ve boynumuza doluyoruz.” yönergelerini verir. Öğrencilere beceriyi gerçekleştirmeleri için fırsat verir, gerekli durumlarda fiziksel ve sözel ipuçlarıyla öğrencileri destekler.

Öğrencilerin eldivenleri, atkıları ve bereleri takıldıktan sonra öğretmen öğrencileri çıkartma gibi sembolik veya sözel pekiştireçler kullanarak pekiştirir. Ardından, aksesuarları çıkarma aşamasına geçileceğini belirtir.

Eldiven, bere ve atkı çıkarma model olunarak gösterilir ve süreç sözel olarak betimlenir. Ardından öğrencilerin denemesine fırsat tanınır.

Etkinlik, Beceri Gözlem Formu ile değerlendirilir. Etkinlik sırasında beceriyi desteklemek amacıyla etkinlik kartları ve çalışma kâğıtları kullanılabilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde eldiven, bere ve atkının konulacağı yeri sabit tutabilirsiniz. Becerinin rutin hâline gelmesi için evden çıkarken, eve girdiğinizde çocuğunuza eldiven, bere, atkı giymesi ve çıkarması için fırsatlar verebilirsiniz. Becerinin farklı ortamlara genellenebilmesi için ev dışındaki gittiğiniz ortamlarda çocuğunuzun beceriyi bağımsız gerçekleştirmesi için onu teşvik edebilirsiniz. Çocuğunuz zorlandığında sözel ipucu verebilir; gerekiyorsa elini yönlendirerek kısa süreli fiziksel destek sağlayabilirsiniz. Kısa süreli ve düzenli tekrarlar yapabilirsiniz. Aksesuarlar ıslak ya da kirliyse değiştirerek hijyeni sağlayabilirsiniz.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Eldivenin bilek kısmını bulur.	☐	☐	☐	☐
Başparmağı ve diğer parmakları doğru yuvaya yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Eldiveni bileğe kadar çeker.	☐	☐	☐	☐
Eldiveni parmak uçlarından tutarak çıkarır.	☐	☐	☐	☐
Bereyi başına yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Bereyi kulaklarını kapatacak şekilde çeker.	☐	☐	☐	☐
Bereyi çıkarır.	☐	☐	☐	☐
Atkının orta kısmını bulur.	☐	☐	☐	☐
Atkıyı boynuna yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Atkıyı uygun şekilde boynuna dolar.	☐	☐	☐	☐
Atkıyı çıkarır.	☐	☐	☐	☐

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

ELDİVEN

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME ETKİNLİK KARTLARI

BERE

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

ATKI

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

Elinin bilek kısmından başparmağı
ve diğer parmakları eldivene yerleştirir.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

Eldiveni bileğe kadar çeker.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME ETKİNLİK KARTLARI

Eldiveni parmak uçlarından
tutarak çıkarır.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

Bereyi başına yerleştirir.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

Bereyi kulaklarını kapatacak
şekilde çeker.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME ETKİNLİK KARTLARI

Bereyi çıkarır.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

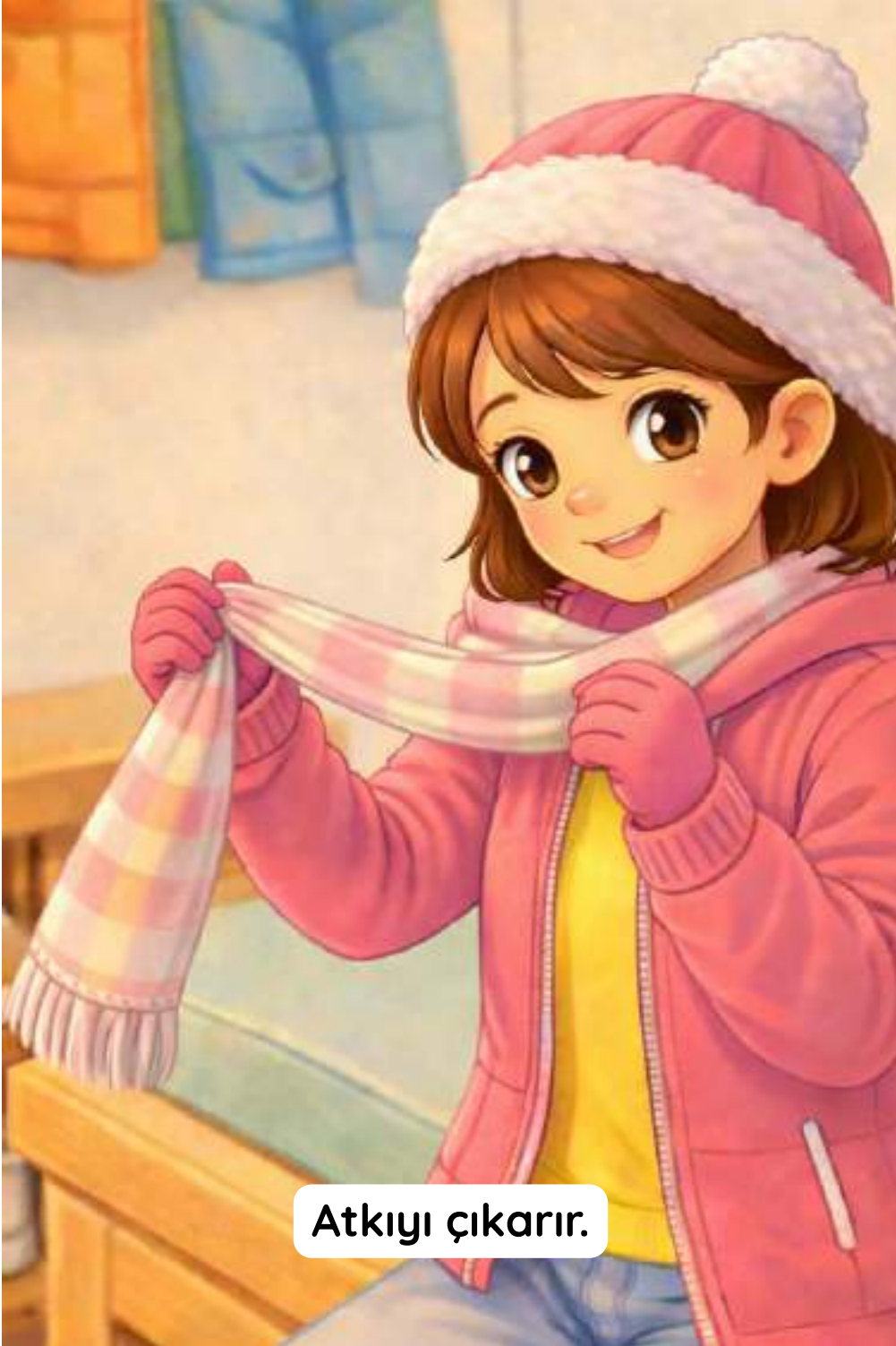
Atkının orta kısmını bulur ve
atkıyı boynuna yerleştirir.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME **ETKİNLİK KARTLARI**

Atkıyı uygun şekilde
boynuna dolar.

TAMAMLAYICI GİYSİLERİ GİYME ETKİNLİK KARTLARI

Atkıyı çıkarır.

AYAKKABI Gİyme VE ÇIKARMA

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Giyinme becerilerini yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Cırt cırtlı ayakkabı, çorap (varsa), sandalye, ayakkabılık.

Ortam Düzenlemesi: Etkinlik öncesinde ayakkabı giyme alanı güvenli hâle getirilir. Zeminde kayganlık ve dağınık eşya bulunmamasına dikkat edilir. Öğrencinin oturarak çalışabileceği bir sandalye veya sabit bir oturma alanı hazırlanır. Görme yetersizliği olan öğrenciler için ayakkabının bölümleri (burun, topuk, bant) dokunsal olarak belirginleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen etkinliğe “Bugün cırt cırtlı ayakkabıyı doğru şekilde giymeyi ve çıkarmayı öğreneceğiz. Ayakkabıyı doğru giydiğimizde yürürken daha rahat ederiz.” gibi bir açıklamayla başlar. Etkinlikte model olma yöntemi kullanılır. Öğretmen her adımı model olur, ardından öğrencinin denemesini sağlar. Gerektiğinde sözel, işaret ve fiziksel ipucu verir. Bağımsızlık arttıkça destek azaltılır.

Öğretmen, ayakkabı giyme alanının güvenli olduğunu kontrol eder ve gerekirse düzenleme yapar. Öğrencinin oturarak çalışmasını sağlar. Ayakkabıların temiz ve kuru olduğunu, cırt cırtlı bantların çalışır durumda olduğunu kontrol eder. Görme yetersizliği olan öğrenciler için ayakkabının bölümleri dokunsal olarak tanıtılır.

Öğretmen, ayakkabının burun ve topuk kısmını doğrudan gösterir. Öğrenciden ayakkabıyı aynı yönde tutmasını ister. Gerekirse öğrencinin elini yönlendirerek fiziksel destek verir.

Öğretmen, sağ ve sol ayakkabının cırt cırtlı bant yönünü öğrenciye göstererek açıklar. Sağ ayakkabıda cırt cırtlı bandın yapıştırma ucu sağ tarafa bakar. Sol ayakkabıda cırt cırtlı bandın yapıştırma ucu sol tarafa bakar. Öğrencinin cırt cırtlı bant yönünü kontrol ederek ayakkabıları ayırt etmesini sağlar. Öğretmen, cırt cırtlı bantları açmayı doğrudan gösterir. Öğrencinin bantları tamamen açmasını sağlar. Öğretmen bu aşamada gerektiğinde sözel veya fiziksel ipucu verir.

Öğretmen ayağın ayakkabının içine yerleştirilmesini model olur. Öğrencinin ayağını doğru şekilde yerleştirmesini ve topuğunu oturtmasını sağlar; zorlanırsa kısa sözel ipucu ve fiziksel destek verir. Ardından bantları kapatmayı gösterir ve öğrencinin bantları düzgün şekilde kapatmasını sağlar. Aynı adımlar diğer ayakkabı için uygulanır. Öğretmen süreç içerisinde “Ayakkabıyı doğru tut.”, “Bantları aç.”, “Ayağını yerleştir.”, “Topuğunu oturt.”, “Bantları kapat.” gibi sözel yönergeler verir.

Öğretmen, ayakkabıyı çıkarmadan önce cırt cırtlı bantların açılması gerektiğini hatırlatır ve model olur. Öğrencinin bantları açarak ayakkabıyı oturarak çıkarmasını sağlar; zorlanırsa kısa sözel ipucu ve fiziksel destek verir. Ayakkabıların burunları aynı yöne bakacak şekilde yan yana konulmasını gösterir ve öğrencinin belirlenen yere koymasını sağlar. Görme yetersizliği olan öğrenciler için ayakkabı yeri sabit ve dokunsal olarak belirgin hâle getirilir.

Etkinlik, Beceri Gözlem Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde ayakkabının konulacağı yeri sabit tutabilirsiniz. Çocuğunuza cırt cırtlı bandın yönünü kontrol ederek sağ-sol ayakkabıyı ayırt etmeyi hatırlatabilirsiniz. Önce birlikte kontrol edebilir, ardından çocuğunuzun kendi başına denemesini isteyebilirsiniz. Zorlandığında kısa ve net sözel ipuçları verebilir; gerekiyorsa elini yönlendirerek kısa süreli fiziksel destek sağlayabilirsiniz.

AYAKKABI Gİyme VE ÇIKARMA BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Ayakkabıyı doğru yönde hazırlar.	☐	☐	☐	☐
Cırt cırtlı bandın yönünü kontrol ederek sağ-sol ayakkabıyı ayırt eder.	☐	☐	☐	☐
Cırt cırtlı bantları uygun şekilde açar.	☐	☐	☐	☐
Ayağını ayakkabının içine doğru yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Topuğunu ayakkabının içine oturtur.	☐	☐	☐	☐
Cırt cırtlı bantları uygun şekilde kapatır.	☐	☐	☐	☐
Ayakkabıyı çıkarmadan önce cırt cırtlı bantları açar.	☐	☐	☐	☐
Ayakkabıyı çıkarır.	☐	☐	☐	☐
Ayakkabıları düzenli biçimde yerine koyar.	☐	☐	☐	☐

AYAKKABI Gİyme VE ÇIKARMA ETKİNLİK KARTLARI

AYAKKABI

AYAKKABI Gİyme VE ÇIKARMA **ETKİNLİK KARTLARI**

AYAKKABILIK

MONT GİYME VE ÇIKARMA

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Giyinme becerilerini yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Mont, sandalye, mont askısı veya askılık, oyuncak bebek, oyuncak bebek montu.

Ortam Düzenlemesi: Etkinlik öncesinde mont giyme-çıkarma çalışmasının yapılacağı alan güvenli hâle getirilir. Öğrencinin rahat hareket edebileceği ve gerekirse oturarak çalışabileceği bir alan hazırlanır. Sınıfta montların asılacağı askılık ya da belirlenmiş bir yer görünür ve ulaşılabilir konumda bulundurulur. Oyuncak bebek ve model olarak kullanılacak mont öğretmenin kolayca gösterebileceği şekilde hazır edilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen etkinliğe “Bugün montu doğru şekilde giymeyi ve çıkarmayı öğreneceğiz. Fermuarı ve cıtcıtları düzgün kapattığımızda montumuz üzerimizde rahat durur.” diyerek başlar.

Etkinlikte model olma yöntemi kullanılır. Öğretmen her adımı gösterir, ardından öğrencinin denemesini sağlar. Gerektiğinde sözel, işaret ve fiziksel ipucu verir; öğrenci bağımsızlaştıkça destek azaltılır.

Öğretmen, oyuncak bebeği öğrencilerin görebileceği bir yere alır. Bebeğin montunu eline alır ve montun önünü, arkasını, kollarını, fermuarını ve varsa cıtcıtlarını gösterir. Montu bebeğe giydirirken yavaş hareket eder. Öğretmen oyuncak bebeğe montunu giydirirken süreci çocuklara “Önce bir kolu geçirdim.”, “Sonra diğer kolu geçirdim.”, “Fermuarın ucunu taktım.”, “Yukarı çektim.” gibi ifadelerle betimler. Öğretmen “Şimdi tıpkı oyuncak bebek gibi montumuzu giyeceğiz.” yönergesini verir ve uygulamaya geçer.

Öğrenciden montunu önüne almasını ister. Öğretmen, montun iç-dış ve ön-arka yönünü doğrudan gösterir. Fermuarın önde olduğunu, etiket kısmının arkada olduğunu ve yakanın üstte olduğunu belirtir. Öğrenciden montu aynı yönde tutmasını ister.

Öğretmen, montun kol ağızlarını gösterir ve öğrenciye kolları geçirme aşaması için “Önce bir kolunu geçir, sonra diğer kolunu geçir.” diyerek yönerge verir. Ardından öğretmen “Montumuzu düzeltelim.” yönergesini verir ve montun düzgün durup durmadığını kontrol eder.

Öğretmen, fermuarın alt parçasını ve fermuar başlığını doğrudan gösterir. Öğrencinin fermuarı alt parçaya doğru şekilde yerleştirmesini sağlar. “Fermuarın altını tak.” yönergesini verir. Fermuar takıldıktan sonra “Şimdi yukarı çek.” yönergesini verir. Öğrenci fermuarı takarken zorlanırsa öğretmen alt parçayı sabitlemeyi gösterir.

Gerektiğinde öğrencinin elini yönlendirerek fiziksel destek sağlar. Fermuar sıkışırsa zorlamadan durmasını, biraz geri çekip düzeltmesini sağlar.

Eğer öğrencinin montu çıtçıklı ise öğretmen, çıtçıkların yerini ve kapanma sırasını doğrudan gösterir. Öğrencinin çıtçıkları sırayla kapatmasını sağlar. Öğrenci çıtçığı hizalayamazsa öğretmen hizalamayı gösterir ve gerektiğinde fiziksel destek sağlar. Çıtçıkların kapandığı “tık” sesini öğrenciye fark ettirir.

Mont giyildikten sonra öğretmen öğrencilere “Aferin.” gibi sözel pekiştireçler verir ardından “Montumuzu giymeyi öğrendik, şimdi de nasıl çıkaracağımızı öğreneceğiz.” der. Öğretmen, montu çıkarmadan önce fermuarın aşağı indirilmesi ve çıtçıkların açılması gerektiğini hatırlatır ve gösterir. Öğrencinin önce fermuarı aşağı indirmesini sağlar. Çıtçık varsa sırayla açtırır. Ardından öğrencinin sağ kolunu, sonra sol kolunu çıkararak montu çıkarmasını sağlar.

Öğretmen, öğrenciye sınıftaki askılığı gösterir ve “Montumuzu buraya asabiliriz.” der. Öğretmen montun askıya asılması için model olur ve öğrencilere denemeleri için fırsat tanır. Öğrenciler montlarını askılığa asınca öğretmen sözel pekiştireçler verir ve etkinlik sonlandırılır.

Etkinlik, Beceri Gözlem Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Montun evdeki yerini sabit tutmanız, çocuğunuzun bağımsızlık kazanmasını destekler. Acele etmeniz gereken zamanlarda montu sizin giydirmeniz yerine, kısa bir süre tanıyarak denemesine fırsat vermeniz önemlidir. Çocuğunuz zorlandığında hemen müdahale etmek yerine birkaç saniye bekleyerek çözüm üretmesine fırsat verebilirsiniz. Günlük rutinlerde (okula giderken, dışarı çıkarken) aynı sırayı korumanız becerinin kalıcılığını artırır.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Montu doğru yönde hazırlar.	☐	☐	☐	☐
Sağ kolunu montun koluna geçirir.	☐	☐	☐	☐
Sol kolunu montun koluna geçirir.	☐	☐	☐	☐
Montu omuzlarına oturtur ve düzeltir.	☐	☐	☐	☐
Fermuarın alt parçasını doğru şekilde takar.	☐	☐	☐	☐
Fermuarı yukarı doğru çeker.	☐	☐	☐	☐
Montu çıkarmadan önce fermuarı indirir.	☐	☐	☐	☐
Montu çıkarır.	☐	☐	☐	☐
Montu askıya asar.	☐	☐	☐	☐

MONT Gİyme VE ÇIKARMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Montu doğru yönde hazırlar.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA ETKİNLİK KARTLARI

Sağ kolunu montun koluna geçirir.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA ETKİNLİK KARTLARI

Sol kolunu montun koluna geçirir.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Montu omuzlarına oturtur ve düzeltir.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA ETKİNLİK KARTLARI

Fermuarın alt parçasını doğru şekilde takar.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA ETKİNLİK KARTLARI

Fermuarı yukarı doğru çeker.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Montu çıkarmadan önce fermuarı indirir.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Montu çıkarır.

MONT Gİyme VE ÇIKARMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Montu askıya asar.

GİYSİLERİ ASKIYA ASMA

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Ev içi becerileri yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Mont, sandalye, mont askısı veya askılık, oyuncak bebek, oyuncak bebek montu.

Ortam Düzenlemesi: Etkinlik öncesinde askılık alanı güvenli hâle getirilir. Zeminde kayganlık ya da dağınık eşya bulunmamasına dikkat edilir. Askılık öğrencinin boyuna uygun yükseklikte ve sabit konumda olmalıdır. Her öğrenci için mümkünse belirlenmiş bir çengel kullanılır. Gerekirse çengel renk, etiket ya da dokunsal işaretle belirginleştirilir. Mont ve bere etkinlik öncesinde hazır bulundurulur.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen etkinliğe “Bugün montumuzu ve beremizi askılığa asmayı öğreneceğiz. Montu ve bereyi yerine astığımızda kaybolmaz, kırılmaz.” diyerek başlar.

Öğretmen, askılık alanının güvenli olduğunu kontrol eder. Zeminde kayganlık ve dağınık eşya olup olmadığını kontrol eder; gerekiyorsa düzenleme yapar. Öğrencinin montunu ve beresini eline almasını sağlar. Öğrencinin kullanacağı askı çengelini belirler. Çengel işaretliyse (etiket/renk/dokunsal işaret) öğrencinin bu işareti fark etmesini sağlar. Görme yetersizliği olan öğrencilerde çengelin yeri ve şekli öğrenciye dokunsal olarak tanıtılır.

Öğretmen öğrenciyi çengelin yanında uygun bir konuma getirir ve model olma sürecine başlar. Öğretmen montun asma ipinin bulunduğu yeri gösterir ve “Önce burayı buluyoruz.” diyerek öğrenciye asma ipini gösterir.

Ardından öğretmen asma ipini askı çengeline doğru götürür ve ipi çengele takar. Öğretmen model olma sürecini “Bak bu ipi buraya geçiriyoruz.” diyerek sözel olarak betimler. Ardından montun yere değmeden düzgün bir şekilde asılı olduğunu “Bak montumuz yere değmiyor ve düzgün bir şekilde duruyor.” diyerek gösterir.

Model olma sürecinin ardından “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin beceriyi denemesine fırsat verilir. Öğrenci montunu asmaya çalışırken öğretmen “Montunun iç tarafını bul.”, “Montunun asma ipini bul.”, “İpi çengele geçir.”, “Mont düştü mü? Yere değiyor mu? Kontrol et.” diyerek sözel ipuçları verir. Öğrencinin doğru davranışı göstermesi için gereken durumlarda öğretmen fiziksel yardımlarda bulunur. Öğrencinin doğru yaptığı beceri basamakları pekiştirilir.

Öğrenci montunu astıktan sonra beresini asma becerisine geçilir. Öğretmen sürece model olma yöntemiyle tekrar başlar.

Öğretmen sürece model olma yöntemiyle tekrar başlar. Berenin köşesini tutar ve çengele geçirir. Öğretmen model olma sürecinde “Berenin kenarından tuttum. Bu şekilde askı çengeline geçirdim.” diyerek sözel betimlemeler yapar.

Model olma sürecinin ardından “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin beceriyi denemesine fırsat verilir. Öğrenci beresini asmaya çalışırken öğretmen “Berenin kenarını tut.”, “Bereyi çengele geçir.” gibi sözel ipuçları verir. Öğrencinin doğru yaptığı beceri basamakları pekiştirilir. Etkinlik, Beceri Gözlem Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çengeli ayırt etmesi için küçük bir işaret (dokunsal bir bant, boncuk, kabartma etiket) kullanabilirsiniz. Bere sürekli düşüyorsa küçük bir klips/lastik kullanabilirsiniz. Mont ve berenin yerde bırakılması yerine askıya asılması gerektiğini günlük yaşam içinde hatırlatabilirsiniz. Okuldan geldiğinde, dışarıdan içeri girdiğinde ya da misafirlikte aynı davranışı sürdürmesini destekleyerek becerinin farklı ortamlara genellenmesini sağlayabilirsiniz.

GİYSİLERİ ASKIYA ASMA BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Askılıktaki çengeli bulur.	☐	☐	☐	☐
Montun asma ipini bulur.	☐	☐	☐	☐
Mont ipini çengele geçirerek montu asar.	☐	☐	☐	☐
Montun düzgün durduğunu kontrol eder.	☐	☐	☐	☐
Montu gerektiğinde düzeltir.	☐	☐	☐	☐
Bereyi çengele asar.	☐	☐	☐	☐
Berenin düzgün durduğunu kontrol eder.	☐	☐	☐	☐
Mont ve bereyi düzenli biçimde asılı bırakır.	☐	☐	☐	☐

GİYSİLERİ ASKIYA ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Askılıktaki çengeli bulur.

GİYSİLERİ ASKIYA ASMA ETKİNLİK KARTLARI

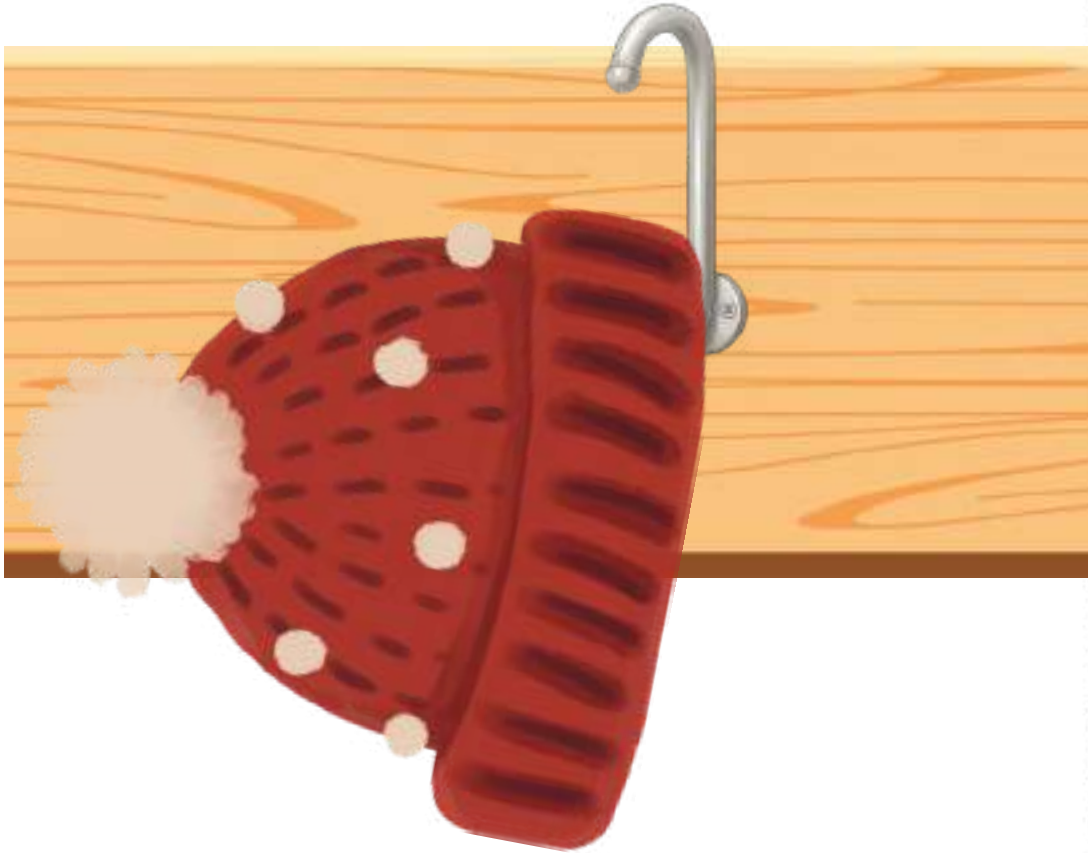
Montun asma ipini bulur.

GIYSİLERİ ASKIYA ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Mont ipini çengele geçirerek montu asar.

GIYSİLERİ ASKIYA ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Bereyi çengele asar.

KAPI AÇMA VE KİLİTLEME

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Tehlikeli durumlara yönelik önlem alabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Anahtarlık, anahtar, anahtar kilidi, (varsa) anahtarları ayırt etmeye yardımcı dokunsal işaret (örn. anahtarlıkta farklı bir kabartma/boncuk) .

Ortam Düzenlemesi: Etkinlik öncesinde kapı önündeki alan güvenli hâle getirilir. Çalışma sırasında kapının açılma yönü dikkate alınır; öğrencinin kapı kanadının hareket alanında kalmamasına dikkat edilir. Anahtarlık ve doğru anahtar önceden hazırlanır. Gerekirse doğru anahtarı ayırt etmeyi kolaylaştıracak renkli, dokunsal ya da görsel bir işaret kullanılır.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen etkinliğe “Bugün evin dış kapısını anahtarla açmayı ve kapıyı kilitlemeyi öğreneceğiz. Anahtarı doğru kullanmak güvenliğimiz için önemlidir.” açıklamasıyla başlar. Etkinlikte model olma yöntemi kullanılır. Öğretmen önce gösterir, ardından öğrencinin denemesini sağlar. Gerektiğinde kısa sözel ve fiziksel ipucu verir; bağımsızlık arttıkça destek azaltılır.

Kapı önündeki alanın güvenliği kontrol edilir. Öğrencinin anahtarlığı eline alması sağlanır. Doğru anahtar belirlenir. Gerekirse anahtara ayırt edici işaret eklenir. Kilit, anahtar deliği ve kapı kolu tanıtılır. Görme yetersizliği olan öğrenciler için bölümler dokunsal olarak tanıtılır.

Öğretmen model olma aşamasında kapıya uygun konum alır, doğru anahtarı seçer, anahtarı kilide yerleştirir, uygun yöne çevirerek kilidi açar ve kapı kolunu kullanarak kapıyı kontrollü açar.

Öğretmen model olma aşamasında öğrenciye “Kapının önünde duruyorum.”, “Doğru anahtarı buluyorum.”, “Anahtarı kilide yerleştiriyorum.”, “Anahtarı çeviriyorum.”, “Kapı kolunu aşağıya doğru bastırıyorum ve kapıyı açıyorum.” diyerek sözel olarak betimler.

Model olma sürecinin ardından “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin beceriyi denemesine fırsat verilir. Öğrenci beceriyi uygularken öğretmen beceri aşamalarını gerektiğinde sözel yönergelerle destekler. Kapı açılırken öğrencinin elini kapı aralığında sıkıştırmamasına dikkat edilmelidir. Öğrencinin doğru yaptığı beceri basamakları pekiştirilir. Öğretmen, öğrencinin kapıdan güvenli geçiş yapmasını sağlar. Kapıyı açma becerisi tamamlandıktan sonra kapıyı kilitleme becerisine geçiş yapılır.

Öğretmen kapıyı kilitleme becerisi için tekrar öğrenciye model olur. Öğrenciye “Kapıyı kapatıyorum.”, “Doğru anahtarı buluyorum.”, “Anahtarı kilide yerleştiriyorum.”, “Anahtarı çeviriyo-

rum.”, “Kapıdaki ‘klik’ sesini duyuyorum.”, “Anahtarı çıkarıyorum.”, “Kapıyı açmayı deniyorum ve kilidi kontrol ediyorum.” diyerek süreci sözel olarak betimler.

Model olma sürecinin ardından “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin beceriyi denemesine fırsat verilir. Öğrenci beceriyi uygularken öğretmen beceri aşamalarını gerektiğinde sözel yönergelerle destekler. Kilitleme sırasında “klik” sesi/direnç artışı gibi ipuçları öğrenciye fark ettirilir. Anahtarı kilitten çıkarma ve anahtarlığı yerine koyma becerisi de bu aşamada pekiştirilir.

Etkinlik, Beceri Gözlem Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Anahtarlıkta doğru anahtarı ayırt etmeyi kolaylaştıracak dokunsal bir işaret kullanabilirsiniz. Kapı açma ve kilitleme çalışmalarını güvenli zamanlarda ve sakın ortamlarda denemeniz önerilir. Kapıyı açma-kapama ve kilitleme çalışmalarını kısa süreli, düzenli tekrarlarla sürdürebilirsiniz.

KAPI AÇMA VE KİLİTLEME BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Kapı önünde güvenli konum alır.	☐	☐	☐	☐
Doğru anahtarı seçer.	☐	☐	☐	☐
Anahtarı kilide doğru yönde yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Anahtarı uygun yönde çevirerek kilidi açar.	☐	☐	☐	☐
Kapı kolunu kullanarak kapıyı kontrollü biçimde açar.	☐	☐	☐	☐
Kapıdan güvenli biçimde geçiş yapar.	☐	☐	☐	☐
Kapıyı kontrollü biçimde kapatır.	☐	☐	☐	☐
Anahtarı kilide yerleştirerek kapıyı kilitler.	☐	☐	☐	☐
Kapının kilitlendiğini kontrol eder.	☐	☐	☐	☐

KAPI AÇMA VE KİLİTLEME ETKİNLİK KARTLARI

ANAHTAR

KAPI AÇMA VE KİLİTLEME ETKİNLİK KARTLARI

KİLİT

KAPI AÇMA VE KİLİTLEME ETKİNLİK KARTLARI

KAPI KOLU

EV GÜVENLİĞİ

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Tehlikeli durumlara yönelik önlem alabilme.

Etkinlik Süresi: 40 + 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Sınıf içerisinde oluşturulmuş ev köşesi, elektrik anahtarı, lavabo, musluk, kapı dürbünü, görsel uyarı kartları (isteğe bağlı).

Ortam Düzenlemesi: Uygulama için bir odada lamba açık bırakılır. Lavaboda musluk açık ya da damlama durumu görselleştirilir. Kapı çalma durumu için sınıf kapısı kullanılır ve “evdeki yetişkin” rolü önceden planlanır.

Çalışma sırasında öğrencinin güvenli hareket edebilmesi için alan düzenli tutulur. Görme yetersizliği olan öğrenciler için düğme, musluk, kapı kolu ve dürbün önceden dokunsal olarak tanıtılır.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen etkinliğe “Bugün ev güvenliğiyle ilgili bazı kuralları öğreneceğiz. Boş odada yanan lambayı kapatacağız. Kimse kullanmıyorsa açık musluğu kapatacağız. Su damlıyorsa yetişkine haber vereceğiz. Kapı çaldığında önce dürbünden bakacağız, ‘Kim o?’ diye soracağız ve evdeki yetişkine haber vereceğiz.” açıklamasıyla başlar. Etkinlikte model olma yöntemi kullanılır. Öğretmen önce gösterir, ardından öğrencinin denemesini sağlar. Gerektiğinde kısa sözel ve fiziksel ipucu verir; bağımsızlık arttıkça destek azaltılır.

Öğretmen, etkinliğin yapılacağı alanı hazırlar. Bir odada lamba açık bırakılır. Öğretmen odanın girişinde durur ve süreci “Odaya bakıyorum. Bu odada kimse yok.”, “Lamba yanıyor.”, “Bu odada kimse yoksa ışığı kapatıyorum.”, “Düğmeye basıyorum ve ışığı kapatıyorum.”, “Tekrar kontrol ediyorum. Işık kapandı.” diyerek sözel olarak betimler.

Öğretmen “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin uygulamasını sağlar. Öğrenci lambayı kapatır ve kontrol eder. Öğrenci beceriyi gerçekleştirirken gerekirse fiziksel yardımda bulunur ya da sözel ipucu verilir.

Ardından musluğu kapatma becerisine geçilir. Lavaboda musluk açık bırakılır. Öğretmen musluğa yönelir ve süreci “Lavaboya bakıyorum.”, “Şu an kimse elini yıkamıyor.”, “Muskuk açık kalmış.”, “Musluğu kapatıyorum.”, “Suyun akmadığını kontrol ediyorum.” diyerek sözel olarak betimler.

Öğretmen “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin musluğu kapatmasını sağlar. Öğrenci musluğu kapatır ve suyun akmadığını kontrol eder. Öğrenci beceriyi gerçekleştirirken gerekirse fiziksel yardımda bulunur ya da sözel ipucu verilir.

Öğretmen musluğu hafif damlayacak şekilde gevşetir ve “Muskuk kapalı ama su damlıyor. Bu bir sorun olabilir. Evdeki kişiye haber veriyorum. Muskuk damlıyor diyorum.” diyerek model olur.

Öğretmen “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin öğrencinin damlamayı fark etmesini ve yetişkine haber vermesini sağlar. Öğrenci beceriyi gerçekleştirirken gerekirse sözel ipucu verir.

Son aşama olarak kapı çalma durumu canlandırılır. Öğretmen kapıya yaklaşır ve öğrenciye “Kapı çaldı. Kapıyı hemen açmıyorum. Önce dürbünden bakıyorum. “Kim o?” diye soruyorum. Gelen kişiyi evdeki kişiye söylüyorum. Kapıyı tek başıma açmıyorum.” diyerek sözel olarak betimler.

Öğretmen “Şimdi sıra sende.” diyerek öğrencinin süreci uygulamasını sağlar. Kendini ifade etmekte güçlük yaşayan çocuklar için alternatif iletişim yolları kullanılabilir. Öğrencinin doğru yaptığı her davranış pekiştirilir.

Bu etkinlik birden fazla güvenlik becerisini içermektedir. Öğrencinin düzeyine göre beceriler tek tek ele alınabilir ve bağımsızlık düzeyi arttıkça basamaklar birleştirilebilir.

Başlangıçta yalnızca tek bir davranış (örneğin boş odada ışığı kapatma) çalışılabilir. Öğrenci bu beceride bağımsızlaştıkça diğer güvenlik adımları (musluk kontrolü, damlama durumunda haber verme, kapı güvenliği) sürece eklenebilir.

Etkinlik Beceri Gözlem Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde güvenlik kurallarını kısa ve net ifadelerle tekrar edebilirsiniz. Tüm kuralları aynı anda öğretmek yerine, çocuğunuzun düzeyine göre tek bir davranıştan başlayabilirsiniz. Bağımsızlık arttıkça diğer güvenlik adımlarını sürece ekleyebilirsiniz. Günlük yaşam içinde doğal fırsatlar oluşturabilirsiniz. Odayı terk ederken “Işık yanıyor mu?” şeklinde hatırlatma soruları sorabilir, musluk kullanımından sonra birlikte kontrol edebilirsiniz. Kapı güvenliği kuralını “Önce bak, sonra sor, sonra haber ver.” gibi net bir cümleyle belirleyebilirsiniz.

EV GÜVENLİĞİ

BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Boş odada yanan lambayı fark eder.	☐	☐	☐	☐
Boş odada yanan lambayı kapatır.	☐	☐	☐	☐
Açık musluğu fark eder.	☐	☐	☐	☐
Açık musluğu kapatır.	☐	☐	☐	☐
Çeşmeden su damladığını fark eder.	☐	☐	☐	☐
Çeşmenin damlattığını evdeki yetiškine haber verir.	☐	☐	☐	☐
Kapı çaldığında kapıyı açmadan dürbünden bakar.	☐	☐	☐	☐
Kapı çaldığında “Kim o?” diye sorar.	☐	☐	☐	☐
Gelen kişinin kim olduğunu evdeki yetiškine söyler.	☐	☐	☐	☐

EV GÜVENLİĞİ ETKİNLİK KARTLARI

Boş odada yanan lambayı fark eder.

EV GÜVENLİĞİ **ETKİNLİK KARTLARI**

Boş odada yanan lambayı kapatır.

EV GÜVENLİĞİ **ETKİNLİK KARTLARI**

Açık musluğu fark eder.

EV GÜVENLİĞİ **ETKİNLİK KARTLARI**

Açık musluğu kapatır.

EV GÜVENLİĞİ ETKİNLİK KARTLARI

Çeşmeden su damladığını fark eder.

EV GÜVENLİĞİ ETKİNLİK KARTLARI

Çeşmenin damlattığını evdeki
yetişkine haber verir.

EV GÜVENLİĞİ ETKİNLİK KARTLARI

Kapı çaldığında kapıyı açmadan
dörbünden bakar.

EV GÜVENLİĞİ ETKİNLİK KARTLARI

Kapı çaldığında “Kim o?” diye sorar.

EV GÜVENLİĞİ **ETKİNLİK KARTLARI**

**Gelen kişinin kim olduğunu evdeki
yetişkine söyler.**

YAŞAM BECERİLERİ ETKİNLİKLERİ MUTFAK

SICAK SU DOLDURMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Bardağa sıvı doldurabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Kulplu, kalın cam veya ısıya dayanıklı bardak, dökme ağızlı su ısıtıcısı veya sürahi, tezgâh veya masa, kaymaz altlık, sıvı ölçer (varsa), ılık su (ilk denemeler için).

Ortam Düzenlemesi: Bardak ve su ısıtıcısı öğrencinin kolayca erişebileceği şekilde düzenlenir. Bardak, devrilme riskini azaltmak amacıyla tezgâhın ortasına yerleştirilir. Öğrencinin güvenli hareket edebilmesi için tezgâh üzerindeki gereksiz eşyalar kaldırılır ve zemin kaygan olmayacak şekilde düzenlenir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretime başlamadan önce öğrencinin bardak türlerini ayırt edebilmesi (kulplu/kulpsuz), sıcak-soğuk kavramını fark edebilmesi, dokunsal ve işitsel geri bildirimleri kullanabilmesi ve basit yönergeleri takip edebilmesi beklenir.

Güvenlik önlemi olarak öğretim ılık suyla başlatılır ve sıcak suya aşamalı geçilir. Öğrenciye bardağın kulbundan tutulması öğretilir, bardak tezgâhın ortasına yerleştirilir, el suyun altına sokulmaz ve öğretmen başlangıçta fiziksel olarak çocuğa yakın durur.

Bardak ve su ısıtıcısı öğrenciye dokundurularak tanıtılır. “Bu bardak, bu sıcak su” gibi net ifadeler kullanılır. Sıcaklık farkı, buhar ve dış yüzeye dikkat çekilerek güvenli bir şekilde hissettirilir. Öğretmen “Şimdi bardağı sabit tutuyorum, suyu yavaşça döküyorum” diyerek model olur.

Model olmanın ardından öğretmen fiziksel yardım kullanarak davranışı öğrenciye yaptırır. Su dökülürken ses ve buhar fark ettirilir. Su seviyesi, sıvı ölçer veya bardağın doluluk sesiyle fark ettirilir. Süreç ilerledikçe fiziksel yardım azaltılır ve “Yavaş dök.”, “Ses yükseldiğinde dur.” gibi sözel ipuçları verilir.

Öğrenci süreci bağımsız gerçekleştirebilir duruma geldiğinde tek başına yapar. Bu aşamada öğretmen sadece gözlem yapar. Bağımsız uygulama süreci boyunca “Harika yaptın.”, “Çok güvenli doldurdun.” gibi sözel pekiştireçlerle başarılı denemeler hemen pekiştirilir.

Süreçte hata olduğunda model olunarak beceri tekrar edilir ve düzeltilir. Gerekirse bir basamak geriye dönülür.

Farklı bardaklarla (kulplu bardaktan sonra çay bardağı), farklı ortamlarda (ev, okul mutfağı), farklı sıvılarla (çay, ılık su) denemelerle genelleme sağlanır.

Etkinlik Beceri Gözlem Formu ile değerlendirilir. Etkinlik sırasında beceriyi desteklemek amacıyla etkinlik kartları ve çalışma kağıtları kullanılabilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Ev ortamında sıcak sıvı dökme becerisini desteklerken öncelikle güvenlik ön planda tutulmalıdır. Çocuğunuzun suyu dökerken çıkan sesi ve bardağın doluluk hissini fark etmesini teşvik edebilirsiniz. Gerekli durumlarda fiziksel olarak çocuğunuza yakın durmalı, ancak mümkün olduğunda sözel yönlendirme ile çocuğunuzun bağımsızlığını destekleyebilirsiniz. Çocuğunuz süreci güvenli bir şekilde tamamladığında sözel olarak pekiştirmeniz becerinin ev ortamında da genellenmesine katkı sağlayacaktır.

SICAK SU DOLDURMA ETKİNLİĞİ BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Bardak ve su ısıtıcısını dokunsal olarak tanır.	☐	☐	☐	☐
Bardağı kulbundan ve güvenli şekilde tutar.	☐	☐	☐	☐
Bardağı kaymaz zemine doğru konumlandırır.	☐	☐	☐	☐
Su ısıtıcısı/sürahiyi kontrollü şekilde kavrar.	☐	☐	☐	☐
Suyu yavaş ve kontrollü şekilde döker.	☐	☐	☐	☐
Suyun sesini/buharını fark ederek doluluk seviyesini algılar.	☐	☐	☐	☐
Bardak dolduğunda su dökmeyi durdurur.	☐	☐	☐	☐
Dökme işlemi sırasında güvenlik kurallarına uyar.	☐	☐	☐	☐
Taşma veya dökülme olmadan işlemi tamamlar.	☐	☐	☐	☐

SICAK SU DOLDURMA ETKİNLİK KARTLARI

1

Bardağı yerleştir.

SICAK SU DOLDURMA ETKİNLİK KARTLARI

2

Isıtıcıyı tut.

SICAK SU DOLDURMA ETKİNLİK KARTLARI

3

Suyu dök.

SICAK SU DOLDURMA ETKİNLİK KARTLARI

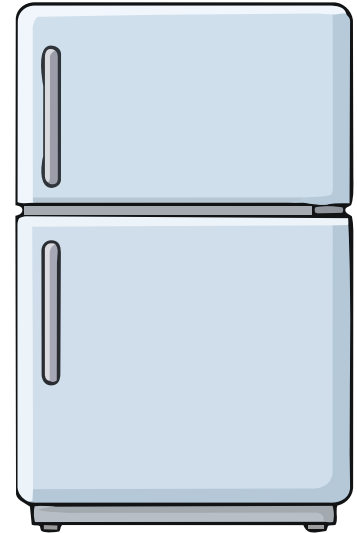

4

Bardak dolduğunda dur.

Sıcak olan nesneleri işaretleyelim.

AĞZINI MENDİLE SİLME

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Yemek sonrasında kurallara uyabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Etkinlik kartları, masa, tabak, su, kağıt veya ıslak mendil, çöp kutusu.

Ortam Düzenlemesi: Sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır. Öğrencinin kullanacağı materyaller (tabak, su, kâğıt veya ıslak mendil, çöp kutusu vb.) hazırlanır. Öğretmen süreci basamaklara ayırarak öğrenciyi yönlendirmeye hazır hâle gelir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Uygun ortam düzenlemesi yapıldıktan sonra öğretmen öğrenilecek beceriyi “Yemeğimizi bitirdikten sonra mendille ağzımızı silmeyi öğreneceğiz. Şimdi beni izle.” diyerek öğrenciye açıklar.

Öğretmen öğrencinin görebileceği şekilde yemeğini bitirir ve model olmayı başlatır. Mendili göstererek eline alır ve yüksek sesle “Yemeğim bitti. Şimdi mendilimi alıyorum.” der. Mendili uygun şekilde tutarak “Mendili böyle tutuyorum.” der. Ardından mendili ağzına doğru götürür ve “Şimdi ağzımı siliyorum.” der. Ağızının çevresini yavaşça siler ve son olarak mendili çöpe atıp “Şimdi çöpe atıyorum.” diyerek beceriyi betimler. Bu aşamada öğretmen hem görsel hem sözel ipuçlarını birlikte kullanır.

Model olma aşamasının ardından öğretmen öğrenciye yönelir ve “Şimdi sen yap.” yönergesini verir.

Öğrenciye sırasıyla “Yemeğin bitti. Mendilini al.”, “Mendili tut.”, “Ağızına götür.”, “Ağızını sil.”, “Şimdi çöpe at.” yönergeleri verilir. Öğrencinin gereksinimine göre sözel, işaret ya da en son tercih olarak fiziksel ipuçları kullanılır. Öğretim süreci boyunca doğru tepkiler anında pekiştirilir. Beceri kazanımı sağlandıktan sonra aile sürece dâhil edilerek farklı ortamlarda ve farklı kişilerle genelleme çalışmaları yapılır.

Etkinlik, Beceri Gözlem Formu ile değerlendirilir. Etkinlik sırasında beceriyi desteklemek amacıyla etkinlik kartları kullanılabilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Bu beceriyi her yemek sonrasında rutin olarak gerçekleştirmeniz becerinin genellenmesi açısından oldukça önemlidir. Bu amaçla her yemekten sonra “Yemeğin bitti, şimdi ne yapıyoruz?” gibi kısa bir hatırlatma yapabilirsiniz. Farklı ortamlarda (misafirlik, restoran vb.) yemek sonrası mendil kullanmasına fırsat vererek becerinin genellenmesini destekleyiniz.

AĞZINI MENDİLE SİLME ETKİNLİĞİ

BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Mendili tutar.	☐	☐	☐	☐
Mendili ağızına götürür.	☐	☐	☐	☐
Mendille ağızını siler.	☐	☐	☐	☐
Mendili çöpe atar.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

AĞZINI MENDİLLE SİLME ETKİNLİK KARTLARI

Mendili tutar.

Mendili ağızına götürür.

AĞZINI MENDİLE SİLME ETKİNLİK KARTLARI

Mendille ağızını siler.

Mendili çöpe atar.

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri, Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Yemek yemeye hazırlanabilme. Yemek sonrasında kurallara uyabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Etkinlik kartları, sabun, havlu, masa, tabak, kaşık, çatal, çöp kutusu, bez veya peçete.

Ortam Düzenlemesi: Sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır. Öğrencinin kullanacağı materyaller (sabun, havlu, masa, tabak, kaşık, çatal, çöp kutusu, peçete) hazırlanır. Öğretmen süreci basamaklara ayırarak öğrenciyi yönlendirmeye hazır hâle gelir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik öncesinde sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve beslenme saatine uygun küçük bir masa düzeni oluşturulur. Öğretmen süreç hakkında öğrenciyi bilgilendirmek ve dikkatini çekmek amacıyla “Şimdi birlikte yemek öncesi rutinleri yapacağız.” der ve etkinlik kartlarını sırayla gösterilir.

Yemek öncesindeki rutin davranışları kartlardan tanıtip model olarak açıklar. Öğrencinin; ellerini yıkaması ve kurulaması, masada bulunması gereken araç gereçleri tanıması, masayı kullanıma hazır hale getirmesi ve masaya uygun şekilde oturması beklenir.

Yemek sonrasındaki rutin davranışları kartlardan tanıtip model olarak açıklar. Öğrencinin; masadan kalkmadan önce ağzını silmesi, yemekte kullanılan araç ve gereçleri (tabak, çatal, kaşık vb.) toplaması, çöpleri çöp kutusuna atması, ellerini ve ağzını tekrar temizlemesi beklenir.

Etkinlik kartlarıyla öğretim yaparken model olma sürecinde öğretmen her davranışı sözel olarak “Şimdi ellerimi yıkıyorum.” gibi ifadelerle betimler.

Model olma sürecinin tamamlanmasıyla uygulamaya geçilir. Öğrenciye ihtiyaç duyduğu zamanlarda fiziksel, sözel veya işaret ipucu verilir. İpuçları en yoğun olandan en aza doğru azaltılır. Öğrenci hazır olduğunda bağımsız uygulamaya geçilir ve öğrencinin adımları kendi başına yapması beklenir. Yanlış tepkilerde öğrenciye bekleme süresi tanınır. Doğru yapılan her adımda “Aferin, ellerini çok güzel yıkadın.” gibi sözel pekiştireçler ve somut pekiştireçler (çıkartma, jeton) verilir.

Süreç, Beceri Gözlem Formu aracılığıyla kayıt altına alınır. Genellemeyi sağlama amacıyla süreç farklı ortamlarda (okul, ev, misafirlik vb.), farklı kişilerle (öğretmen, aile üyesi vb.) uygulanmalıdır. Bu amaçla aile için “Aile Bilgilendirme Formu” hazırlanabilir ve aileyle bu form paylaşılabilir.

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER **AİLE BİLGİLENDİRME FORMU**

Sayın Veli,

Çocuğunuzla yemek öncesi ve yemek sonrası rutinlerin öğretilmesine yönelik bir eğitim çalışması yürütülmektedir. Bu rutinler, çocuğunuzun öz bakım becerilerini, bağımsızlığını ve günlük yaşam becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Yemek Öncesi Öğretilen Davranışlar

- Elleri sabunla yıkama.
- Masaya uygun şekilde oturma.
- Yemek araçlarını tanıma ve hazırlama.

Yemek Sonrası Öğretilen Davranışlar

- Ağızını peçete ile silme.
- Tabak, çatal ve kaşığı toplama.
- Artıkları çöpe atma.
- Elleri tekrar yıkama.

Evde Siz Nasıl Destek Olabilirsiniz?

- Yemek öncesi ve sonrası aynı sırayı evde de uygulayınız.
- Kısa ve net yönergeler veriniz:
 - “Ellerini yıkayalım.”
 - “Şimdi tabağını topla.”
- Başardığında mutlaka sözel pekiştireç kullanınız:
 - “Aferin, çok güzel yaptın.”
- Zorlandığı adımlarda önce sözel destek, gerekirse fiziksel destek veriniz.
- Acele ettirmeyiniz, sabırlı olunuz.

Önemli Hatırlatmalar

- Rutinlerin her gün aynı sırayla yapılması öğrenmeyi kolaylaştırır.
- Küçük ilerlemeler bile çok değerlidir.
- Lütfen yapılan gözlemleri bizimle paylaşınız.

Sorularınız veya geri bildirimleriniz için bizimle iletişime geçebilirsiniz. İş birliğiniz için teşekkür ederiz.

Öğretmen Adı:

Tarih:

YEMEK ÖNCESİ RUTİNLER BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Lavaboya gider.	☐	☐	☐	☐
Sabun alır.	☐	☐	☐	☐
Elleri sabunla yıkar.	☐	☐	☐	☐
Elleri durular.	☐	☐	☐	☐
Elleri kurular.	☐	☐	☐	☐
Tabak/çatal/kaşığı hazırlar.	☐	☐	☐	☐
Masaya uygun şekilde oturur.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

YEMEK SONRASI RUTİNLER BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Ağzını peçete ile siler.	☐	☐	☐	☐
Tabak, çatal ve kaşığı toplar.	☐	☐	☐	☐
Masadan uygun şekilde kalkar.	☐	☐	☐	☐
Artıkları çöpe atar.	☐	☐	☐	☐
Yemek sonrası ellerini yıkar.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER **ETKİNLİK KARTLARI**

Lavaboya gider.

Sabun alır.

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER **ETKİNLİK KARTLARI**

Ellerini sabunla yıkar.

Ellerini durular.

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER **ETKİNLİK KARTLARI**

Ellerini kurular.

Tabak/çatal/kaşığı hazırlar.

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER **ETKİNLİK KARTLARI**

Masaya uygun şekilde oturur.

Ağzını peçete ile siler.

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER **ETKİNLİK KARTLARI**

Tabak, çatal ve kaşığı toplar.

Masadan uygun şekilde kalkar.

YEMEK ÖNCESİ VE SONRASI RUTİNLER **ETKİNLİK KARTLARI**

Artıkları çöpe atar.

Yemek sonrası ellerini yıkar.

BESLENME ÇANTASI HAZIRLAMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Beslenme çantası hazırlayabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Etkinlik kartları, beslenme çantası, beslenme kabı, yiyecekler, çatal/kaşık/bıçak.

Ortam Düzenlemesi: Sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır. Öğrencinin kullanacağı materyaller (beslenme çantası, uygun kaplar, yiyecekler, çatal/kaşık/bıçak) hazırlanır. Öğretmen süreci basamaklara ayırarak öğrenciyi yönlendirmeye hazır hale gelir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik öncesinde sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve beslenme saatine uygun küçük bir masa düzeni oluşturulur. Öğretmen çalışmaya başlamadan önce öğrencilerin dikkatini beslenme saatine yöneltmek amacıyla “Yanındaki arkadaşının beslenmesinde sence neler var?” sorusunu sınıfa sorar. Öğrencilerden tahminler alınır. Tahminler alındıktan sonra öğretmen, beslenme saatinin geldiğini söyler ve öğrencilerden beslenme çantalarını açmalarını ister.

Öğrencilere tahminlerinin doğru olup olmadığı sorularak kısa bir sohbet yapılır. Beslenme tamamlandıktan sonra öğretmen “Şimdi beslenme çantamızı nasıl hazırlayacağımızı birlikte öğreneceğiz.” der ve önceden getirdiği yiyecekleri öğrencilerin görebileceği şekilde gösterir.

Öğretmen her beceri basamağını sırayla uygular ve yüksek sesle sözelleştirir:

- “Beslenme çantasına koyulabilecek yiyecekleri belirliyoruz.”
- “Beslenmemizi uygun kaplara koyuyoruz.”
- “Çantamıza yiyebileceğimiz kadar yiyecek koyuyoruz, israf olmasını önlüyoruz.”
- “Beslenmeye uygun çatal, kaşık, bıçak seçiyoruz.”

Öğrenciler öğretmenin yönlendirmesiyle beceri basamaklarını uygular. Bu aşamada öğretmen “Şimdi yiyecekleri ayıralım. Hangisi çantana uygun?”, “Bu yiyeceği hangi kaba koymalısın?”, “Çantana fazla yiyecek koyarsan ne olur?” gibi kısa sorular yöneltir. Bu aşamada etkinlik kartları kullanılabilir. Kartlar öğrencinin önüne konur, incelemesi istenir ve beceri basamaklarına uygun kartı göstermesi beklenir. Öğrencinin performansına göre öğretmen ipuçlarını kademeli olarak azaltır.

Öğrenci basamakları doğru şekilde tamamladığında “Harika, yiyeceklerini uygun kaplara koydun.” gibi kısa ve net sözel pekiştireçler verilir.

Öğretmen öğrencinin yaptığı çalışmayı “Yiyeceklerini ayırdın, uygun kaplara koydun ve çantana israf etmeden yerleştirdin. Çok güzel.” gibi somut ifadelerle özetler. Öğrenciye kısa bir geri bildirim verilir ve tekrar çalışmaları planlanır.

Etkinlik Beceri Gözlem Formu ile değerlendirilir. Etkinlik sırasında beceriyi desteklemek amacıyla etkinlik kartları ve çalışma kağıtları kullanılabilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çocuğunuzla birlikte beslenme çantasını hazırlarken yiyecekleri seçmesine fırsat veriniz. Yiyecekleri uygun kaplara koyarken çatal, kaşık gibi araç-gereçleri kendisinin seçmesine izin veriniz. Bu beceriyi ev, piknik, misafirlik gibi farklı ortamlarda tekrar etmesine fırsat sağlayınız.

BESLENME ÇANTASI HAZIRLAMA ETKİNLİĞİ

BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Beslenme çantasına koyulabilecek yiyecekleri ayırt eder.	☐	☐	☐	☐
Beslenmeyi uygun kaplara koyar.	☐	☐	☐	☐
Beslenme çantasına yiyebileceği kadar yiyecek koyar.	☐	☐	☐	☐
Götüreceği beslenmeye uygun çatal/kaşık/bıçağı seçer.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

BESLENME ÇANTASI HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Beslenme çantasına koyulabilecek
yiyecekleri ayırt eder.

BESLENME ÇANTASI HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Beslenmeyi uygun kaplara koyar.

BESLENME ÇANTASI HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Beslenme çantasına yiyebileceği
kadar yiyecek koyar.

BESLENME ÇANTASI HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Götüreceği beslenmeye uygun
çatal/kaşık/bıçağı seçer.

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Beslenme saatinde masayı hazırlayabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Tabak, kaşık, çatal, bardak, beslenme örtüsü, beslenme çantası, beslenme kabı.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik öncesinde sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve beslenme saatine uygun küçük bir masa düzeni oluşturulur. Öğrenciden etkinlikte kullanılacak materyalleri (masa örtüsü, tabak, kaşık, çatal, bardak, peçete, beslenme çantası, beslenme kabı, beslenme örtüsü) hazırlanan alana getirmesi istenir.

Öğrenciye masayı hazırlama sürecindeki her adım, oluşturulan beslenme ortamında görsel olarak gösterilir ve kısa, net bir yönerge ile açıklanır:

- Beslenme saatinin geldiğini fark etmeyi öğreneceğiz.
- Ellerimizi yıkamayı öğreneceğiz.
- Beslenme çantasını tanımayı öğreneceğiz.
- Beslenme çantasını almayı öğreneceğiz.
- Sıramıza geçip, uygun şekilde oturmayı öğreneceğiz.
- Beslenme örtüsünü sermeyi öğreneceğiz.
- Yiyecekleri düzenli şekilde masaya yerleştirmeyi öğreneceğiz.

Her materyal, masa üzerindeki doğru konumuna yerleştirilirken öğrenciye model olunur ve öğrenci adımları ortam içinde takip eder.

Öğrencinin dikkatini sürdürmek için materyaller masa üzerinde sırayla sunulur ve her adım tamamlandıktan sonra bir sonraki materyale geçilir. Etkinlik sırasında öğretmen kısa ve yönlendirici ipuçları verir. Süreci “Bak, şimdi tabak nereye konuyor?”, “Kaşık/çatal tabağın yanında mı?” diyerek sözel olarak destekler.

Etkinlik süresince öğretmen, öğrenciyi her adımda gözlemler ve kısa sözel ipuçları verir. Öğrencinin var olan performansına yönelik gerekli durumlarda öğretmen öğrenciye fiziksel yardımda bulunur. Öğrenci masayı doğru şekilde hazırlayabildiğinde “Doğru yaptın.”, “Harika, masayı hazırladın.” gibi sözel pekiştireçler kullanılır.

Öğrencinin dikkati dağıldığında öğretmen “Masa hazır mı?”, “Sırada hangisi var?” gibi kısa sözel hatırlatmalar yaparak öğrencinin dikkatinin toplanmasına yardımcı olur.

Etkinlik sırasında tüm materyaller yerleştirildikten sonra, öğrencinin öğrendiği beceriyi somut olarak uygulayabileceği kısa bir tekrar çalışması yapılır. Öğrenciden masayı yeniden hazırlaması ya da eksik bırakılan bir materyali tamamlaması istenir. Öğretmen süreci gözlemler ve gerekli durumlarda yönlendirici ipuçları verir.

Etkinlik sonunda öğrenciye yaptığı çalışmalar masa üzerinde somut olarak gösterilir ve “Beslenme örtüsünü serdin, tabağı koydun, kaşığı/çatalı ve bardağı yerleştirdin. Masayı hazırladın. Çok iyi.” diyerek kısa bir özet yapılır.

Etkinlik Beceri Gözlem Formu ile değerlendirilir. Etkinlik sırasında beceriyi desteklemek amacıyla etkinlik kartları ve çalışma kağıtları kullanılabilir.

Süreç tamamlandıktan sonra görsel kartlar veya eşleştirme çalışmaları ile tekrar ve pekiştirme etkinlikleri yapılabilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çocuğunuzla birlikte evde beslenme saatlerinden önce küçük bir masa düzeni hazırlayarak süreci günlük rutinin bir parçası hâline getirebilirsiniz. Masayı hazırlama sürecinde tüm adımları aynı sırayla uygulamaya özen gösteriniz ve kısa, net yönergeler kullanınız (ör. “Örtüyü ser.”, “Tabağı koy.”). İlk zamanlarda masayı hazırlarken çocuğunuza model olunuz, birlikte yaparak gösteriniz. Farklı zamanlarda ve farklı ortamlarda (mutfak masası, piknik masası vb.) masayı hazırlamasına fırsat vererek becerinin genellenmesine yardımcı olunuz.

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA ETKİNLİĞİ

BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

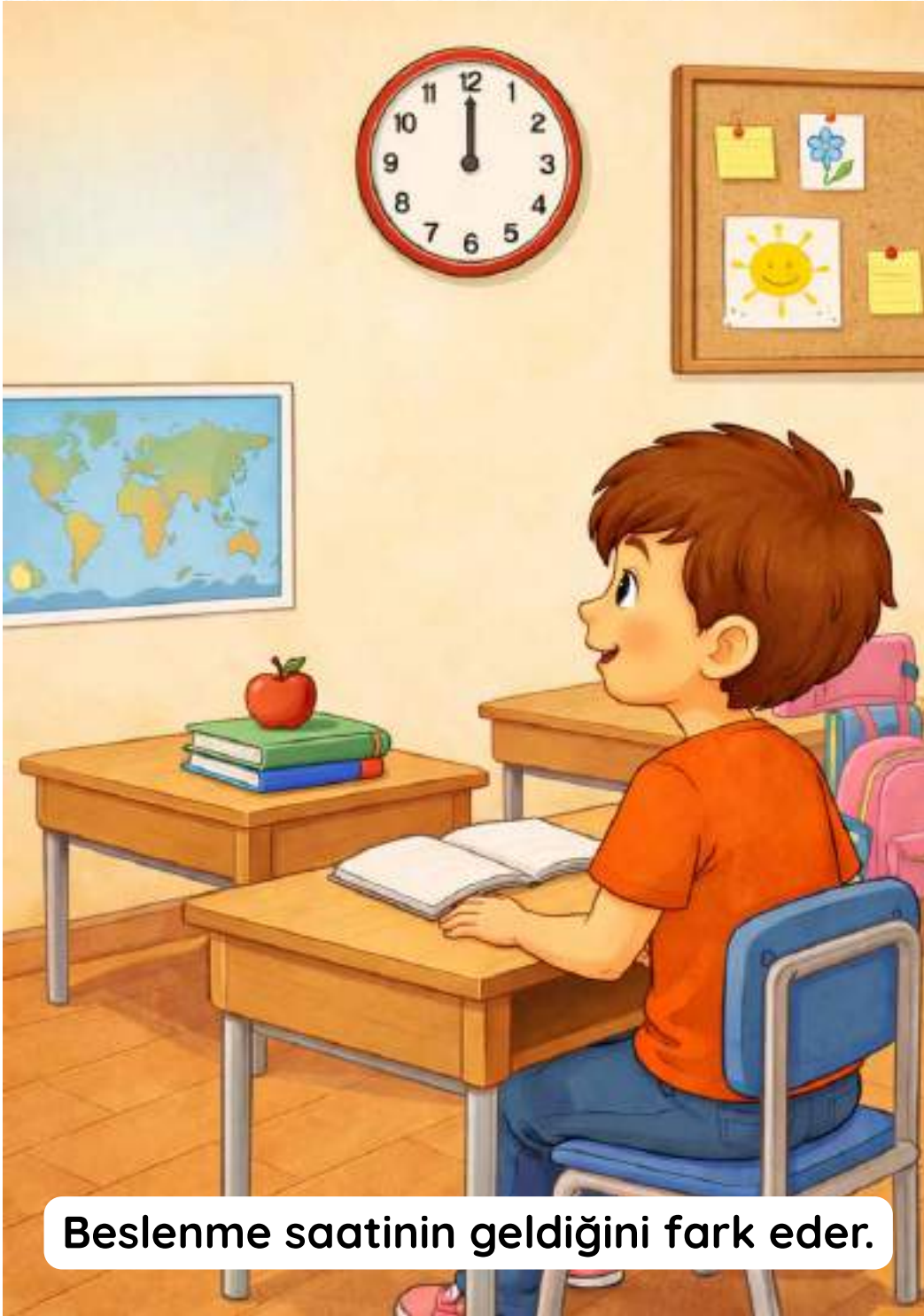
Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Beslenme saatinin geldiğini fark eder.	☐	☐	☐	☐
Ellerini yıkar.	☐	☐	☐	☐
Beslenme çantasını tanır.	☐	☐	☐	☐
Beslenme çantasını alır.	☐	☐	☐	☐
Sırasına geçip, uygun şekilde oturur.	☐	☐	☐	☐
Beslenme örtüsünü serer.	☐	☐	☐	☐
Yiyecekleri düzenli şekilde masaya yerleştirir.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Beslenme saatinin geldiğini fark eder.

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Ellerini yıkar.

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Beslenme çantasını alır.

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Sırasına geçip, uygun şekilde oturur.

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

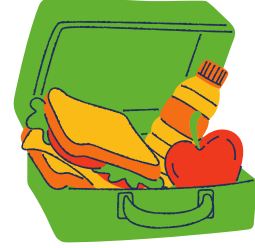
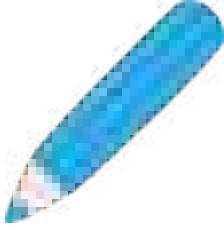
Beslenme örtüsünü serer.

BESLENME İÇİN MASA HAZIRLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Yiyecekleri düzenli şekilde
masaya yerleştirir.

Beslenme masasına yerleştirilecekleri işaretleyelim.

TABAĞA YEMEK KOYMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Yemek yemeye hazırlanabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Yemek tepsisi/servis masası, boş tabak, servis kaşığı/kepçe, servis edilecek yemek (pilav, makarna vb.), öğrencinin erişebileceği yükseklikte masa.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdan kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik öncesinde sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve beslenme saatine uygun küçük bir masa düzeni oluşturulur. Öğrenciye uygun ortam düzenlemesi yapıldıktan sonra öğretmen “Şimdi sana tabağına yemek nasıl konulur onu göstereceğim. Beni izle.” diyerek etkinliğe giriş yapar.

Öğretmen, öğrencinin yalnızca izleyeceği bu aşamada becerinin tüm basamaklarına model olur. Beceriye doğru, yavaş, net ve akıcı biçimde gerçekleştirirken her adımı sesli olarak betimler. Öğretmen; masaya yönelir, boş tabağı eline alır, servis kaşığına uygun şekilde tutar, kaşığı yemeğe daldırır, uygun miktarda yemeği kaşığa alır ve yemeği tabağın uygun bölümüne bırakır. Ardından kaşığı yerine koyar, tabağı alır ve masaya oturur.

Bu süreçte öğrenci öğretmeni gözlemler. Gerekli durumlarda öğretmen işaret ederek öğrencinin dikkatini ilgili beceri basamağına yönlendirir.

Model olma aşamasının ardından öğretmen öğrenciye “Şimdi sen yap.” yönergesini verir ve öğrencinin beceriyi aynı sıra ile gerçekleştirmesini bekler. Öğrenci; masaya gelir, boş tabağı alır, kaşığı uygun şekilde tutar, kaşığı yemeğe daldırır, yemeği kaşığa alır, tabağın içine koyar, kaşığı yerine koyar, tabağı alır ve masaya oturur.

Öğretim süreci boyunca öğretmen öğrencinin performansını gözlemler. Gerektiğinde sözel, işaret veya model ipuçları kullanır; öğrenci ilerledikçe ipuçları kademe kademe azaltılır. Her doğru tepki uygun şekilde pekiştirilir.

Öğrenci beceride yeterli düzeyde bağımsızlaştığında öğretmen “Tabağına yemek koy.” yönergesini verir. Bu aşamada öğretmen yalnızca gözlem yapar ve müdahalede bulunmaz. Öğrenci beceriyi doğru şekilde tamamladığında “Tabağına çok güzel yemek koydun, tebrikler!” ifadeleriyle sözel pekiştirme yapılır.

Etkinlik sırasında etkinlik kartları kullanılabilir. Etkinlik tamamlandığında Beceri Gözlem Formu aracılığıyla etkinlik değerlendirilir. Beceri kazanımı sağlandıktan sonra aile sürece dâhil edilerek, farklı ortam ve farklı kişilerle genelleme çalışmaları planlanır.

Görme yetersizliği bulunan öğrenciyle çalışırken, uygulama öncesinde öğrenciye servis kaşığı boşken verilerek kaşığın ağırlığı fark ettirilir. Daha sonra kaşığa yemek alındığında ağırlığın arttığı öğrenciye hissettirilir ve aradaki fark somutlaştırılır: “Kaşık boşken ve doluyken ağırlıkları farklı olur.” gibi ifadelerle sözel geri bildirim verilir. Öğretmen servise başlamadan önce başka bir temiz boş tabağı dokunsal olarak inceletir; tabak çukuru ve kenar sınırı tanıtılır. Öğrencinin yemeği tabağın farklı uygun bölgelerine kontrollü şekilde paylaşırması sözel geribildirim, model olma ya da fiziksel yardımla desteklenir. Yeterli porsiyon için öğrenciye kaç kaşıkta uygun miktara ulaştığı saydırılır. Her eklemeden sonra kısa kontrol yapmasına fırsat verilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çocuğunuzla evde yemek saatlerinden önce tabağa yemek koyma sürecini birlikte uygulayabilirsiniz. Çocuğunuzun dikkatini desteklemek için servis kaşığı, tabak ve yemek gibi materyalleri sırayla sunabilirsiniz. Farklı zamanlarda ve farklı ortamlarda (mutfak, misafirlik, piknik gibi) tabağına yemek koymasına fırsat vererek becerinin genellenmesine destek olabilirsiniz. Zorlandığı durumlarda acele ettirmeden, sabırlı bir tutum sergileyiniz ve süreci keyifli hâle getirmeye çalışınız.

TABAĞA YEMEK KOYMA ETKİNLİĞİ

BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Masaya doğru yönelir.	☐	☐	☐	☐
Boş tabağı eline alır.	☐	☐	☐	☐
Servis kaşığı uygun şekilde tutar.	☐	☐	☐	☐
Kaşığı yemeğe daldırır.	☐	☐	☐	☐
Uygun miktarda yemeği kaşığa alır.	☐	☐	☐	☐
Yemeği tabağın uygun bölgesine bırakır.	☐	☐	☐	☐
Kaşığı yerine koyar.	☐	☐	☐	☐
Tabağı alır.	☐	☐	☐	☐
Masaya oturur.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

TABAĞA YEMEK KOYMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Masaya doğru yönelir.

Boş tabağı eline alır.

TABAĞA YEMEK KOYMA ETKİNLİK KARTLARI

Servis kaşığııı uygun şekilde tutar.

Kaşığıı yemeğe daldırır.

TABAĞA YEMEK KOYMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Uygun miktarda yemeği kaşığa alır.

Yemeği tabağın uygun bölgesine bırakır.

TABAĞA YEMEK KOYMA **ETKİNLİK KARTLARI**

Kaşığı yerine koyar.

Tabağı alır ve masaya oturur.

MEYVE SOYMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Uygun malzemeleri belirleyerek yiyecek-içecek hazırlayabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Muz, mandalina, kâğıt havlu, çöp poşeti/kutusu, servis tabağı.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdan kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir. Seçilen meyvelerin öğrencinin sağlık durumu açısından uygunluğu değerlendirilir, alerji gibi durumlara karşı önlem alınır.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen, etkinlik başlamadan önce sınıf ortamını düzenler. Öğrencilerin ellerini yıkaması sağlanır. Öğrenciyi hazırlanmış olan masaya davet eder ve sakın bir ses tonuyla masaya oturmasını sağlar. Masaya peçete ya da kâğıt havlu konur ve çöp kutusu öğrencilerin kolay ulaşabileceği bir yere yerleştirilir. Derse girişte öğretmen “Çocuklar, bugün muz ve mandalinayı güvenli şekilde soymayı öğreneceğiz. Bıçak kullanmayacağız. Temiz ellerle çalışacağız, kabukları çöpe atacağız ve masamızı temiz bırakacağız.” ifadeleri kullanır.

Meyveler dağıtılmadan önce kontrol edilir. Öğretmen, “Önce ellerimizi yıkıyoruz. Meyveleri temiz ellerle tutuyoruz. Kabukları yere bırakmıyoruz, çöp kutusuna atıyoruz.” diyerek hijyen kurallarını hatırlatır.

Öğretmen etkinlik süresince önce öğrenciye model olacaktır. Her davranış öğretmen tarafından gösterilir ve sözel olarak ifade edilir.

Muz soyma aşamasında öğretmen, muzun bölümlerini tanıtır. Görme yetersizliği olan öğrenciler için sap kısmı ve kabuk yüzeyi dokunsal olarak tanıtılır. Öğrencilerden muzun iki elleriyle tutmaları, üst taraftaki sap kısmını bulmaları ve başparmaklarıyla hafifçe bastırarak kabuğu açmaları istenir. Kabuk açıldığında parçalar aşağı doğru indirilir. Muzun üzerinde kabuk ya da ince lif kalıp kalmadığı parmak uçlarıyla kontrol edilir. Sert veya pürüzlü hissedilen kabuk parçaları muzdan ayrılır. Soyulan kabuklar peçetenin üzerine konur ve etkinlik sonunda çöp kutusuna atılır. Öğrenciler muzdan küçük parçalar hâlinde ısırarak ya da kopararak yer ve sonrasında ellerini silerek masalarını temiz bırakır.

Etkinlik kabuğu soyulabilen diğer meyvelerle (mandalina vb.) tekrar edilebilir. Etkinlik, Beceri Gözlem Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde muz ve mandalina gibi bıçak gerektirmeyen meyvelerle çocuğunuza güvenli soyma fırsatı veriniz.

MEYVE SOYMA ETKİNLİĞİ BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Meyveyi iki eliyle güvenli şekilde tutarak uygun noktadan soymaya başlar.	☐	☐	☐	☐
Kabuğu kontrollü şekilde soyar.	☐	☐	☐	☐
Kalan kabuğu dokunarak kontrol eder.	☐	☐	☐	☐
Meyveyi yemeye hazır hâle getirir	☐	☐	☐	☐
Kabukları çöpe atar.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

MEYVE SOYMA ETKİNLİK KARTLARI

Meyveyi iki eliyle güvenli şekilde tutarak uygun noktadan soymaya başlar.

MEYVE SOYMA ETKİNLİK KARTLARI

Kabuğu kontrollü şekilde soyar.

MEYVE SOYMA ETKİNLİK KARTLARI

Kalan kabuğu dokunarak kontrol eder.

MEYVE SOYMA ETKİNLİK KARTLARI

Meyveyi yemeye hazır hâle getirir.

MEYVE SOYMA ETKİNLİK KARTLARI

Kabukları çöpe atar.

YEMEK YEME ADABI

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Yemek yeme adabına uygun yiyebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Gerçek tabak, kaşık/çatal, peçete, oyuncak veya gerçek yiyecekler (küçük porsiyon).

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdan kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen, yemek etkinliği başlamadan önce sınıf ortamını düzenler. Öğrenciyi hazırlanmış olan masaya davet eder ve sakin bir ses tonuyla masaya oturmasını sağlar. Masaya oturulduktan sonra öğretmen, yemeğin nasıl yenmesi gerektiğini kendi davranışlarıyla model olarak gösterir. Kaşığı doğru tutar, yemekten küçük bir lokma alır, ağzı kapalı şekilde yavaşça çiğner ve gerekirse peçete kullanır. Bu sırada “Masaya otur”, “Kaşığı tut”, “Küçük al”, “Ağzın kapalı”, “Yavaş ye”. gibi kısa ve net yönergeler verir.

Öğrenci, öğretmenin rehberliğinde yeme davranışlarını uygulamaya başlar. Gerekli durumlarda sözel, işaret ya da fiziksel ipuçlarıyla desteklenir. Öğrenci masaya uygun şekilde oturduğunda, lokmasını küçük aldığı anda veya ağzı kapalı çiğnediğinde öğretmen anında olumlu geri bildirim verir ve davranışı pekiştirir.

Yemek süreci boyunca öğrenci; masada sakin durma, uygun yeme aracı kullanma, yavaş yeme ve peçete kullanma gibi davranışları tekrar eder. Öğrencinin beceriyi kazanma düzeyine göre verilen ipuçları kademeli olarak azaltılır.

Etkinlik sonunda öğretmen, öğrencinin yemek yeme adabına uygun olan davranışlarını kısaca tekrar eder ve olumlu geri bildirimle süreci sonlandırır. Etkinlik Beceri Gözlem Formu ile değerlendirilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde yemek saatlerini düzenli ve sakin bir ortamda gerçekleştirmeye özen gösteriniz. Televizyon ve dikkat dağıtıcı unsurları mümkün olduğunca azaltınız. Çocuğunuza yemek yerken model olunuz. Kaşığı doğru tutma, küçük lokma alma, ağzı kapalı çiğneme ve peçete kullanma davranışlarını siz de uygulayarak gösteriniz. Farklı ortamlarda (misafirlik, restoran gibi) uygun yemek yeme davranışlarını uygulamasına fırsat vererek becerinin genellenmesini destekleyiniz.

YEMEK YEME ADABI ETKİNLİĞİ BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Masaya uygun şekilde oturur.	☐	☐	☐	☐
Kaşığı/çatalı uygun tutar.	☐	☐	☐	☐
Lokmayı küçük alır.	☐	☐	☐	☐
Ağız kapalı çiğner.	☐	☐	☐	☐
Peçete kullanır.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

YEMEK YEME ADABI ETKİNLİK KARTLARI

Masaya uygun şekilde oturur.

YEMEK YEME ADABI ETKİNLİK KARTLARI

Kaşığı/çatalı uygun tutar.

YEMEK YEME ADABI ETKİNLİK KARTLARI

Lokmayı küçük alır.

YEMEK YEME ADABI ETKİNLİK KARTLARI

Ağız kapalı çiğner.

YEMEK YEME ADABI ETKİNLİK KARTLARI

Peçete kullanır.

Doğru davranışları işaretleyelim.

Çatal kullanarak yemek yerim.

Elimi kullanarak yemek yerim.

Ağzımı kapatarak çiğnerim.

Peçeteyle ağzımı silerim.

YAŞAM BECERİLERİ ETKİNLİKLERİ SALON

BULUNDUĞU ORTAMI SÜPÜRME

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Bulunduğu ortamı süpürebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Süpürge, süpürme becerisi ile ilgili etkinlik kartları.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce sınıf ortamı güvenli hale getirilir. Elektrikli süpürge kullanımı için küçük ve kontrol edilebilir bir alan belirlenir. Ortamda kabloya takılma ya da düşmeye neden olabilecek nesneler kaldırılır. Süpürge'nin kablosu ve priz bağlantısı kontrol edilir.

Öğretmen etkinliğe başlamadan önce öğrenciye “Şimdi elektrikli süpürge ile ortamı temizlemeyi öğreneceğiz.” açıklamasını yapar. Ardından “Bunun için şu aşamaları izleyeceğiz.” diyerek beceri basamaklarını öğrenciye bildirir:

- Süpürgeyi doğru şekilde tutmayı öğreneceğiz.
- Süpürgeyi güvenli bir şekilde fişe takmayı öğreneceğiz.
- Süpürgeyi fişe taktıktan sonra güvenli bir şekilde çalıştırmayı öğreneceğiz.
- Odanın zeminini süpürmeyi öğreneceğiz.
- Süpürme işlemi bittiğinde fişi güvenli bir şekilde çıkarmayı öğreneceğiz.
- Süpürgeyi yerine koymayı öğreneceğiz.

Öğretmen elektrikli süpürgeyi öğrenciye gösterir ve “Bu bir elektrikli süpürge.” ifadesini kullanır. Süpürge'nin kullanım amacı “Elektrikli süpürge, yerdeki çöpleri ve tozu temizlemek için kullanılır.” şeklinde açıklanır. Öğrenciden süpürgeyi göstermesi ve süpürge'nin ne işe yaradığını ifade etmesi beklenir. Gerekli durumlarda sözel ve işaret ipucu sunulur.

Öğretmen kısa ve net ifadelerle güvenli kullanım kurallarını açıklar. Öğrenciyle birlikte süpürgeyi prize takar ve “Kabloya basmadan yürürüm ve kabloyu çekmem. Prizi ve fişi dikkatli kullanırım, Süpürgeyi yavaş kullanırım. İşim bitince süpürgeyi kapatır, fişi güvenli şekilde çıkarırım” gibi uyarılarda bulunur. Öğrencinin güvenlik kurallarını dinlemesi ve kurallara uygun tepki vermesi sözel ve işaret ipuçları ile desteklenir.

Öğretmen beceriyi model olma yoluyla gösterir. Süpürgeyi doğru şekilde tutar, açma/kapama düğmesini gösterir ve “Şimdi süpürgeyi açıyorum.” ifadesini kullanır. Belirlenen alanda yavaş ve kontrollü şekilde süpürme yapar. Süpürme sonunda “Şimdi süpürgeyi kapatıyorum.” diyerek süpürgeyi kapatır ve “Şimdi fişi güvenli şekilde çıkarıyorum.” ifadesiyle fişi çıkarır. Ardından süpürgeyi uygun yere kaldırır.

Model olma tamamlandıktan sonra öğretmen öğrenciye “Şimdi birlikte yapacağız.” yönergesini verir ve öğrenciden süpürgeyi öğretmen rehberliğinde kullanmasını ister. Bu aşamada öğrencinin performansına ve ihtiyacına göre sözel ipucu, işaret ipucu ve gerektiğinde fiziksel ipucu sunulur. Öğrencinin bağımsız gerçekleştirebildiği basamaklarda ipuçları kademeli olarak geri çekilir.

Ardından elektrikli süpürge kullanımına ilişkin kartlar/görseller (süpürge, açma/kapama düğmesi, çöp, fiş/priz vb.) karışık şekilde öğrenciye sunulur.

Öğretmen öğrenciye, “Şimdi kartları inceleyeceğiz. Yapacağımız işleri doğru sıraya koyacağız.” yönergesini verir. Öğrenciden kartları işlem sırasına göre düzenlemesi istenir. Gerektiğinde sözel ipucu ve işaret ipucu kullanılır. Öğretmen doğru sıralamayı kısa cümlelerle ifade ederek pekiştirir:

Etkinlik sonunda öğrencinin beceri basamaklarını gerçekleştirme düzeyi değerlendirilir. Ardından “Süpürdüğümüz yer temiz oldu mu? Elektrikli süpürge ne işe yararmış?” gibi sorularla öğrenciyle kısa bir sohbet yapılır. Öğrencinin uygun tepkileri sözel olarak pekiştirilir.

Etkinlik tamamlandıktan sonra öğretmen, öğrencinin performansını ve sunulan ipuçlarını dikkate alarak hazırlanan Veri Kayıt Formu’nu doldurur.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çocuğunuzun küçük alanları süpürmesini desteklemeli, güvenlik kurallarını sık sık hatırlatmalı ve çocuğunuzun her denemesini pekiştirmelisiniz.

BULUNDUĞU ORTAMI SÜPÜRME ETKİNLİĞİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Süpürgeyi doğru şekilde tutar.	☐	☐	
Süpürgeyi güvenli bir şekilde fişe takar.	☐	☐	
Süpürgeyi güvenli bir şekilde fişe taktıktan sonra çalıştırır.	☐	☐	
Odanın zeminini süpürür.	☐	☐	
Süpürme işlemi bittiğinde fişi güvenli bir şekilde çıkarır.	☐	☐	

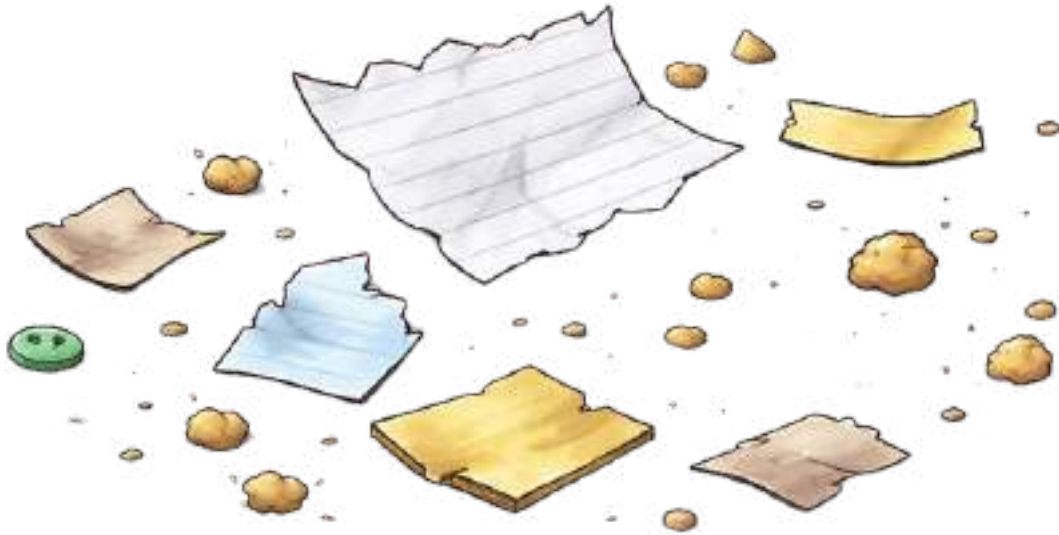
BULUNDUĞU ORTAMI SÜPÜRME **ETKİNLİK KARTLARI**

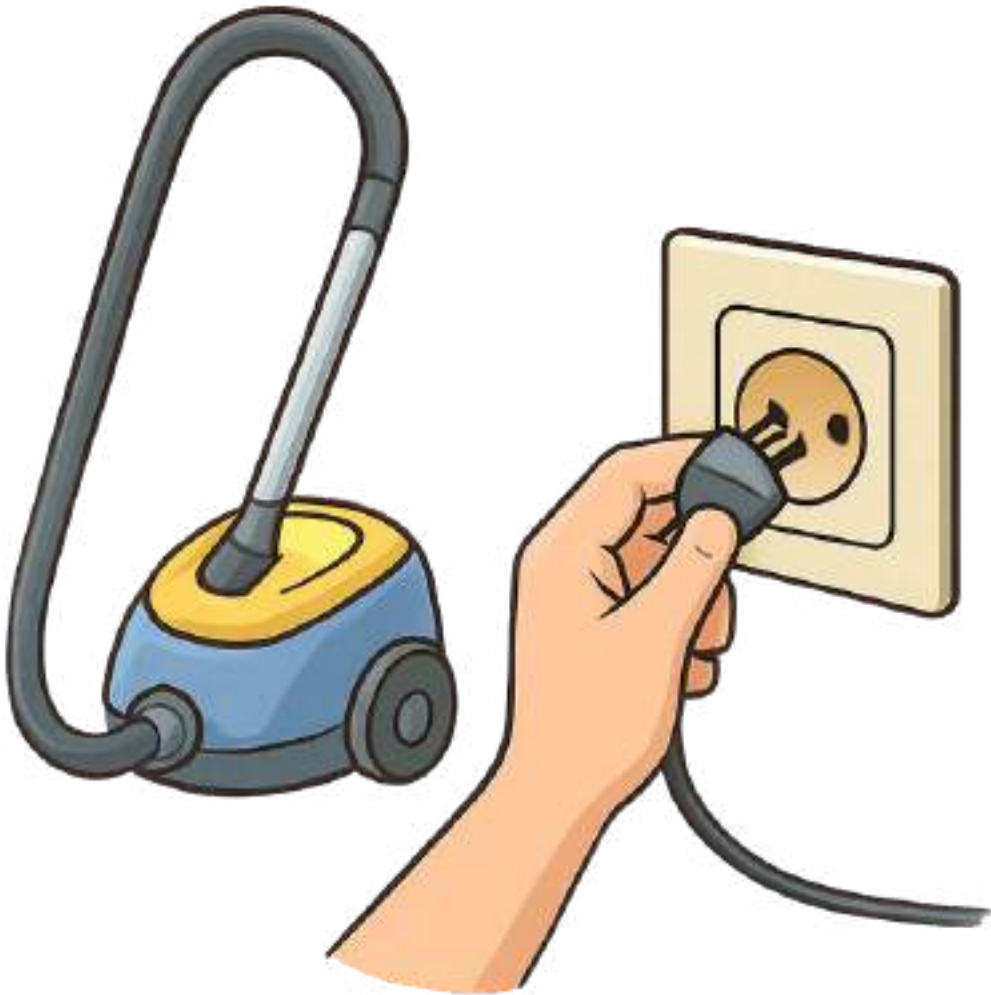
BULUNDUĞU ORTAMI SÜPÜRME ETKİNLİK KARTLARI

BULUNDUĞU ORTAMI SÜPÜRME ETKİNLİK KARTLARI

BULUNDUĞU ORTAMI SÜPÜRME **ETKİNLİK KARTLARI**

BULUNDUĞU ORTAMIN YERİNİ SİLME

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Bulunduğu ortamın yerini silebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Yer silme aracı (mop), silme becerisi ile ilgili etkinlik kartları.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir. Kayma riskine karşı zemin çok ıslak olmayacak şekilde hazırlanır.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen, etkinliğe başlamadan önce öğrenciye “Şimdi bulunduğumuz ortamı mop ile silmeyi öğreneceğiz.” yönergesini verir. Öğretmen mop ve kovayı öğrenciye gösterir. İsimlerini söyler ve işlevlerini öğrenciye anlatır. Öğrenciden söylenen eşyayı göstermesi, seçmesi ve mopun ne işe yaradığını fark etmesi beklenir. Gerekli durumlarda sözel ve işaret ipucu kullanılır.

Öğrenciye karışık şekilde eşyalar sunulur (Mop, kova, silme ile ilgisi olmayan bir nesne). Öğretmen “Yeri silmek için hangisini kullanırız?” yönergesini verir. Öğrencinin doğru eşyayı seçmesi sağlanır. Doğru tepkiler sözel olarak pekiştirilir.

Silme becerisine ait eşya/görseller karışık şekilde sunulur (Mop, su, kirli alan görselleri). Öğrenciden bu adımları yönergeye uygun şekilde sıraya koyması istenir. Öğretmen “Mopu alırız, mopu kovaya batırırız, yeri sileriz.” yönergesini vererek sıralamayı kısa ve net ifadelerle açıklar.

Öğretmen mop kullanımını mopun sapından iki elle tutulması ve yerlerin ileri-geri hareketler yaparak silinmesi şeklinde model olarak gösterir. Öğrenciden mopu belirlenen küçük alanda kullanması istenir. Bu aşamada sözel ipucu ve gerekirse fiziksel yardım uygulanır. Öğrencinin yapabildiği basamaklarda ipuçları kademeli olarak azaltılır.

Etkinlik sonunda “Burası temiz oldu mu?”, “Mop ne işe yarar?” soruları sorularak öğrenciyle kısa bir sohbet yapılır. Öğrencinin uygun tepkileri sözel olarak pekiştirilir.

Etkinlik tamamlandıktan sonra öğretmen, öğrencinin performansını ve sunulan ipuçlarını dikkate alarak hazırlanan Veri Kayıt Formu’nu doldurur.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çocuğunuzun küçük alanları silmesini desteklemeli ve çocuğunuzun her denemesini pekiştirmelisiniz.

BULUNDUĞU ORTAMIN YERİNİ SİLME ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

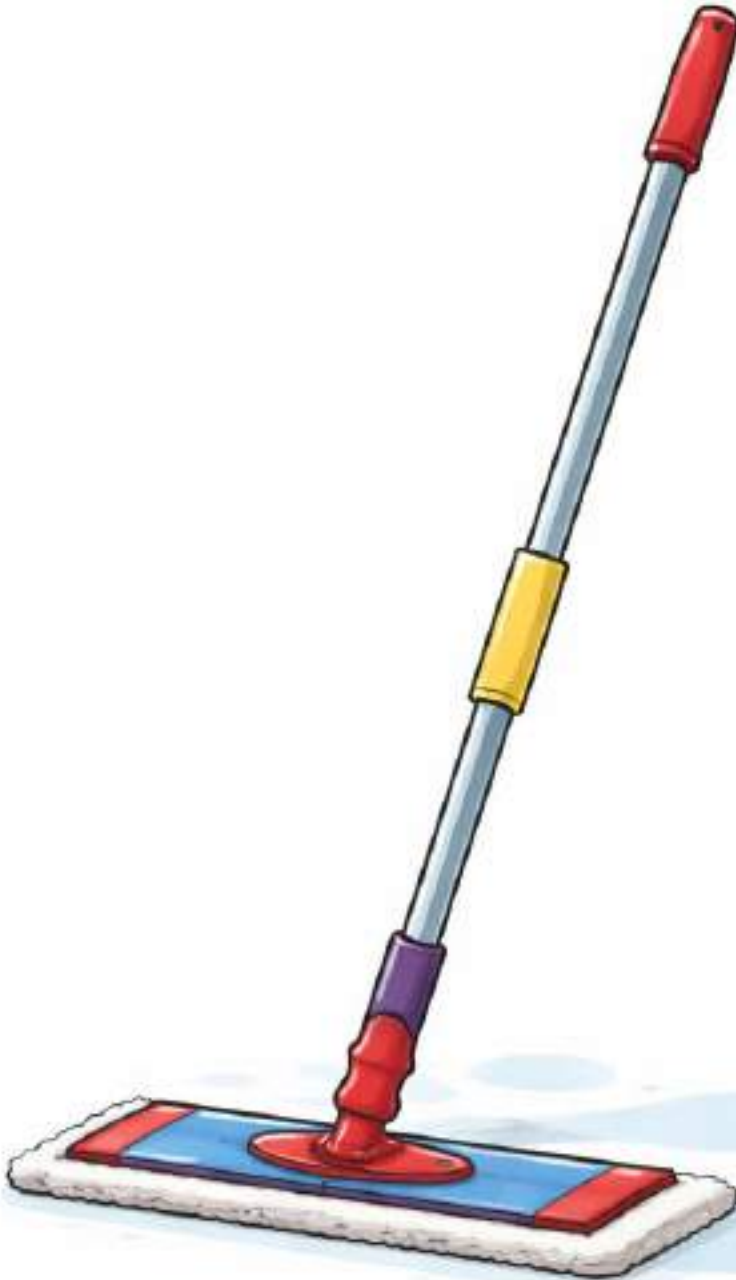
Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Kovayı tanır.	☐	☐	
Kovanın işlevini fark eder.	☐	☐	
Mopu tanır.	☐	☐	
Mopun işlevini fark eder.	☐	☐	
Mopu kovaya batırır.	☐	☐	
Belirlenen alanı siler.	☐	☐	

Açıklama:

BULUNDUĞU ORTAMIN YERİNİ SİLME ETKİNLİK KARTLARI

BULUNDUĞU ORTAMIN YERİNİ SİLME ETKİNLİK KARTLARI

BULUNDUĞU ORTAMIN YERİNİ SİLME **ETKİNLİK KARTLARI**

BULUNDUĞU ORTAMIN TOZUNU ALMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Bulunduğu ortamın tozunu alabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Toz bezi, toz alma becerisi ile ilgili etkinlik kartları.

Ortam Düzenlemesi: Etkinlik başlamadan önce sınıf ortamı düzenlenir. Toz alma becerisi için masa, dolap üstü veya raf gibi erişilebilir bir yüzey belirlenir. Kullanılacak eşyalar öğrencinin rahatça görebileceği ve ulaşabileceği şekilde hazırlanır.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen etkinliğe başlamadan önce öğrenciye “Şimdi bulunduğumuz ortamda toz almayı öğreneceğiz.” diyerek öğretilecek beceriyi açıklar.

Öğretmen toz alma sırasında kullanılan eşyayı (toz bezi) öğrenciye gösterir, adını söyler ve ne işe yaradığını açıklar. Öğrenciden toz bezini göstermesi, söylenen eşyayı seçmesi ve toz bezinin ne işe yaradığını fark etmesi beklenir. Gerektiğinde sözel ve işaret ipuçları kullanılır.

Daha sonra öğrenciye karışık şekilde eşyalar (toz bezi ve temizlikle ilgisi olmayan bir nesne) sunulur. Öğretmen “Toz almak için hangisini kullanırsınız?” yönergesini verir. Öğrencinin doğru eşyayı seçmesi sağlanır. Doğru tepkiler sözel olarak pekiştirilir.

Bu aşamanın ardından toz alma becerisine ait görseller veya gerçek eşyalar (tozlu yüzey, toz bezi, temiz yüzey) karışık biçimde sunulur.

Öğrenciden bu adımları doğru sıraya koyması istenir. Öğretmen sıralamayı “Bezi alırız, tozu sileriz, yüzey temiz olur.” gibi ifadelerle açıklar.

Hazırlık aşamalarının ardından öğretmen toz alma becerisini model olarak gösterir. Toz bezini doğru şekilde tutar, yüzeyi yavaş hareketlerle siler ve köşelere dikkat eder. Daha sonra öğrenciden belirlenen yüzeyde toz alma hareketini yapması istenir. Bu süreçte öğrencinin ihtiyacına göre model olma, sözel ipucu ve gerekirse fiziksel yardım kullanılır. Öğrencinin yapabildiği basamaklarda ipuçları kademe kademe azaltılır.

Etkinlik sonunda öğrenciye “Burası temiz oldu mu?” “Toz almak ne işe yarar?” gibi sorular yöneltilerek kısa bir değerlendirme yapılır. Öğrencinin verdiği uygun tepkiler sözel olarak pekiştirilir ve etkinlik olumlu geri bildirimle sonlandırılır.

Etkinlik Veri Kayıt Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde çocuğunuzla birlikte küçük ve güvenli bir alanda (sehpa, masa kenarı gibi) toz alma çalışmaları yapabilirsiniz. Başlangıçta kısa süreli uygulamalar tercih edebilirsiniz. Toz alma sırasında çocuğunuza model olunuz. Bezi nasıl tuttuğunuzu, yüzeyi nasıl sildiğinizi yavaş ve net hareketlerle gösteriniz. Evde farklı yüzeylerde (masa, raf, pencere önü gibi) toz almasına fırsat vererek becerinin genellenmesini destekleyiniz.

BULUNDUĞU ORTAMIN TOZUNU ALMA ETKİNLİĞİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Tozlu yüzeyi fark eder.	☐	☐	
Toz bezini tanır ve işlevini fark eder.	☐	☐	
Belirlenen alanı toz bezi ile siler.	☐	☐	
Silinen yüzeyin temiz olduğunu fark eder.	☐	☐	

Açıklama:

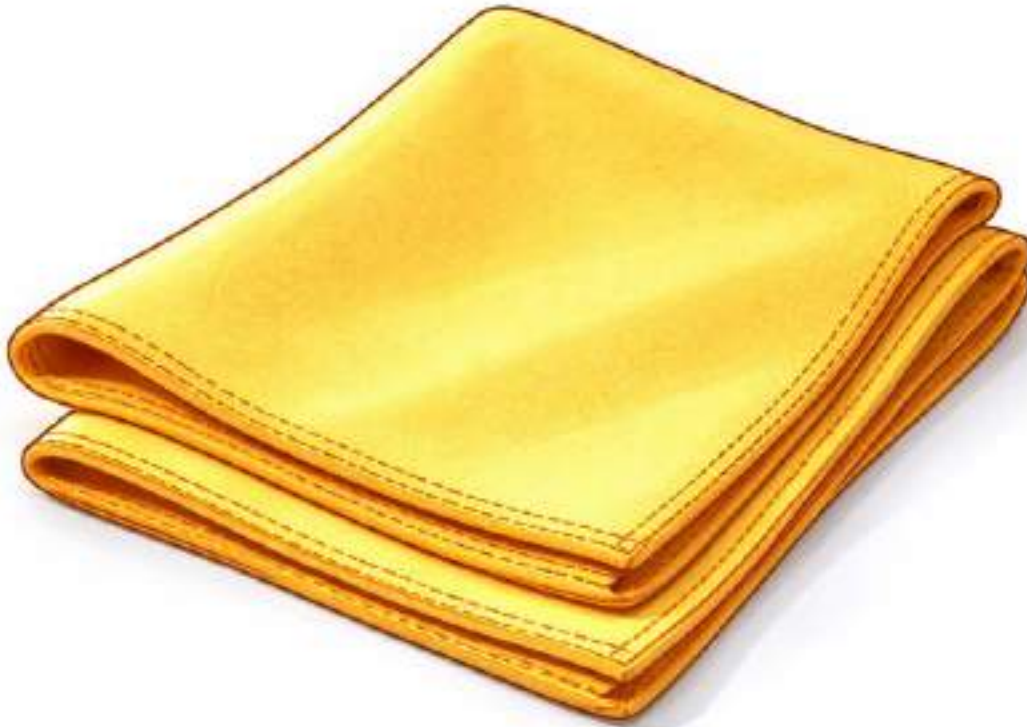
BULUNDUĞU ORTAMIN TOZUNU ALMA ETKİNLİK KARTLARI

BULUNDUĞU ORTAMIN TOZUNU ALMA ETKİNLİK KARTLARI

BULUNDUĞU ORTAMIN TOZUNU ALMA ETKİNLİK KARTLARI

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Sorumluluklarını yerine getirebilme. Ev içi becerileri yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Koltuk yastıkları, koltuk örtüsü, oyuncak sepeti/kutu, kitap-defter için raf veya belirlenmiş alan, küçük eşyalar için kutu.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdan kaldırılır. Tehlike oluşturabilecek eşyalar ortamdan uzaklaştırılır. Eşyaların konulacağı yerler önceden belirlenir ve sabit tutulur. Oyuncaklar için sepet, kitap ve defterler için raf ya da belirlenmiş alan, küçük eşyalar için kutu hazır bulundurulur.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen “Bugün salonu toplamayı ve düzenlemeyi öğreneceğiz.” diyerek etkinliği başlatır. Ardından “Yastıkları düzenleyeceğiz, örtüyü düzelteceğiz, yerdeki ve masadaki eşyaları toplayıp yerine koyacağız.” diyerek etkinliğin açıklamasını yapar.

Öğretmen yastık düzenleme aşamasında önce bir yastığı doğru şekilde yerleştirerek model olur. Model olma sürecinin ardından öğrenciye “Yastığı al, koltuğun üzerine koy.”, “Yastığı düzelt.” gibi kısa ve açık yönergeler verir. Koltuk örtüsünü düzeltme aşamasında öğretmen önce örtünün kenarını hizalayarak model olur; ardından öğrenciye “Örtünün kenarını tut.” “Örtüyü düzelt.” “Kenarları hizala.” “Kırısan yeri düzelt.” gibi yönergeler verir. Yerdeki eşyaları toplama aşamasında öğretmen önce bir oyuncağı sepete, bir kitabı rafa koyarak model olur. Sonra öğrenciye “Oyuncakları sepete koy.”, “Kitap ve defterleri yerine koy.” gibi yönergeler verir.

Masa üzerini düzenleme aşamasında öğretmen önce masadan bir eşyayı kaldırıp doğru yere koyarak model olur ve ardından öğrenciye “Masadaki eşyaları kaldır.”, “Oyuncağı sepete koy.”, “Kitap ve defteri yerine koy.”, “Küçük eşyayı kutuya koy.” yönergelerini verir.

Etkinliğin sonunda öğretmen “Şimdi kontrol edelim.” diyerek öğrenciyi yönlendirir ve “Yere bak.”, “Masaya bak.”, “Yastıklara bak.”, “Örtüye bak.”, “Düzenli mi?” şeklinde kısa yönergeler kullanır.

Öğrencinin zorlandığı durumlarda öğretmen aynı adımı yeniden gösterir, sözel ipucu verir ve gerekirse fiziksel ipucuyla destekleyerek öğrencinin doğru uygulamayı yapmasını sağlar. Öğrenci doğru yaptığında öğretmen “Yastıkları düzelttin.”, “Koltuk örtüsünü düzelttin.”, “Yerdeki oyuncakları topladın.” gibi kısa ve net olumlu geri bildirimler verir.

Etkinliğin sonunda öğrencinin yönergeleri izleyerek yastıkları düzenleme, örtüyü düzeltme, yerdeki ve masadaki eşyaları toplayıp yerine yerleştirme becerilerini gerçekleştirme durumu Beceri Gözlem Formuna işlenir. Etkinlik daha sonrasında müzik ve dans eşliğinde gerçekleştirilerek daha eğlenceli hale getirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde eşyaların yerlerini sabit tutabilirsiniz. Çocuğunuza kısa ve açık yönergeler verebilirsiniz. Önce yastıkları düzenleme, sonra örtüyü düzeltme, ardından eşyaları yerine koyma çalışmasını her seferinde aynı sırayla uygulayabilirsiniz. Çocuğunuz zorlandığında önce siz yaparak gösterebilir, ardından çocuğunuzun denemesini isteyebilirsiniz. Gerekli durumlarda sözel ipucu vererek destekleyebilirsiniz. Çocuğunuz doğru yaptığında hemen olumlu geri bildirim verebilirsiniz. Her gün kısa süreli tekrarlar yapabilirsiniz.

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİĞİ BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Koltuk yastıklarını koltuğun üzerine yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Koltuk örtüsünü düzeltir.	☐	☐	☐	☐
Oyuncakları sepete/kutuya koyar.	☐	☐	☐	☐
Kitap ve defterleri belirlenen yere koyar.	☐	☐	☐	☐
Küçük eşyaları kutuya koyar.	☐	☐	☐	☐
Masa üzerindeki eşyaları yerine yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Salonun genel kontrolünü yapar.	☐	☐	☐	☐

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

**Koltuk yastıklarını koltuğun üzerine
yerleştirir.**

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

Koltuk örtüsünü düzeltir.

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

Oyuncakları sepete/kutuya koyar.

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

Kitap ve defterleri belirlenen yere koyar.

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

Küçük eşyaları kutuya koyar.

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

Masa üzerindeki eşyaları yerine yerleştirir.

SALONU TOPLAMA VE DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

Salonun genel kontrolünü yapar.

Görselleri inceleyelim. Toplanmış olan salonu işaretleyelim.

TELEVİZYON İZLEME

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Teknolojik iletişim araçlarını fiziksel sağlığını koruyacak şekilde kullanabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Televizyon, kumanda, oturma alanı (koltuk/sandalye), izleme mesafesi için yer işareti (renkli bant/dokunsal işaret) (isteğe bağlı), zamanlayıcı/saat.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinliğe başlamadan önce öğretmen öğrencilerin televizyon izlemesi için belirlediği oturma alanını, materyalleri düzenler. Etkinliğe başlarken öğrencilere “Bugün televizyonu güvenli şekilde izlemeyi öğreneceğiz.” der. Televizyonun bulunduğu alanda uygun televizyon izleme yerini göstererek “Televizyonu buradan izleyeceğiz.” der. Gerekirse yere küçük bir işaret koyar ve öğrencilerin o noktaya geçmesini sağlar.

Ardından öğretmen televizyon izlerken doğru oturuş şeklini model olur. Sirtını koltuğa dayar, ayaklarını yere basar ve ekrana doğru eğilmeden oturur. Öğrencilere “Sırtımız koltuğa dayalı. Ayaklarımız yerde. Ekrana yaklaşıyoruz.” gibi kısa ve net şekilde doğru oturuşu açıklar. Öğrenciler doğru şekilde oturduğunda sözel olarak pekiştirir. İzleme sırasında öğretmen uygun mesafeyi korumaları için kısa hatırlatmalar yapar. Öğrenciler mesafeyi korudukça ipuçları azaltılır.

Daha sonra öğretmen kumandayı eline alarak sesi nasıl ayarladığını gösterir ve “Ses çok yüksek olamaz. Orta düzeyde olmalı.” der. Öğrencilere kumandayı verir ve sesi açıp kapamaları için fırsat tanır. Öğrencilere “Sesi aç.” ya da “Sesi kıs.” gibi yönergeler verir. Uygun ses düzeyi sağlandığında sözel pekiştireçler kullanır.

Öğretmen öğrencilerin televizyon karşısında uygun şekilde oturma ve ses açma/kapama becerileri bağımsızlaşınca izleme süresinin ayarlanması ile ilgili çalışmalara başlayabilir. Öğretmen izleme süresi için zamanlayıcıyı gösterir ve “Biraz izleyeceğiz, sonra mola vereceğiz.” der. Zamanlayıcıyı çalıştırır ve zamanlayıcının süresi dolduğunda “Mola zamanı.” diyerek öğrencilerin ekrandan uzaklaşmasını sağlar. Mola davranışı olumlu şekilde desteklenir. Öğrencinin molaya uygun şekilde gösterdiği davranışlar pekiştirilir.

Öğrenci televizyon izleme becerisinin adımlarını gerçekleştirdikçe öğretmen bir üst beceriye geçebilir ve sürece devam edebilir.

Televizyon izleme becerisi için daha sonra kumandayı kullanma aşamasına geçilebilir. Öğretmen, kumandaya tek tek ve kontrollü basılması gerektiğini açıklar. Rastgele basılmadığını ve iş bitince yerine konduğunu model olarak gösterir.

Etkinliğin sonunda öğretmen izlemeyi bitirme davranışı için “Şimdi kapatıyoruz.” der ve öğrencilere model olur. Öğrenciler televizyonu kapatır ve kumandayı yerine koyar. Öğretmen kısa sorularla süreci değerlendirir. Etkinlik sırasında uygun davranışların pekişmesi için “Televizyonu Güvenli İzliyorum” adlı sosyal öykü kullanılabilir. Etkinlik Veri Kayıt Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde televizyon izleme alanını belirli ve sabit bir yer olarak düzenleyiniz. Ses düzeyini birlikte ayarlayabilirsiniz. İzleme süresini sınırlayınız. Belirli bir süre sonunda mola veriniz. Kuralları tutarlı şekilde uygulayınız ve sakin bir tutum sergileyiniz.

TELEVİZYON İZLEME ETKİNLİĞİ

BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Uygun izleme alanına geçti ve belirlenen yerde oturdu.	☐	☐	☐	☐
Uygun oturuşu sağladı.	☐	☐	☐	☐
Televizyonu uygun mesafeden izledi ve izleme süresince mesafeyi korudu.	☐	☐	☐	☐
Ses düzeyini uygun ayarladı.	☐	☐	☐	☐
Zamanlayıcı ile belirlenen sürede izledi ve mola zamanında ekrana bakmayı bırakarak mola verdi.	☐	☐	☐	☐
Kumandayı dikkatli ve amaca uygun kullandı.	☐	☐	☐	☐
İzleme sonunda televizyonu kapattı ve kumandayı yerine koydu.	☐	☐	☐	☐

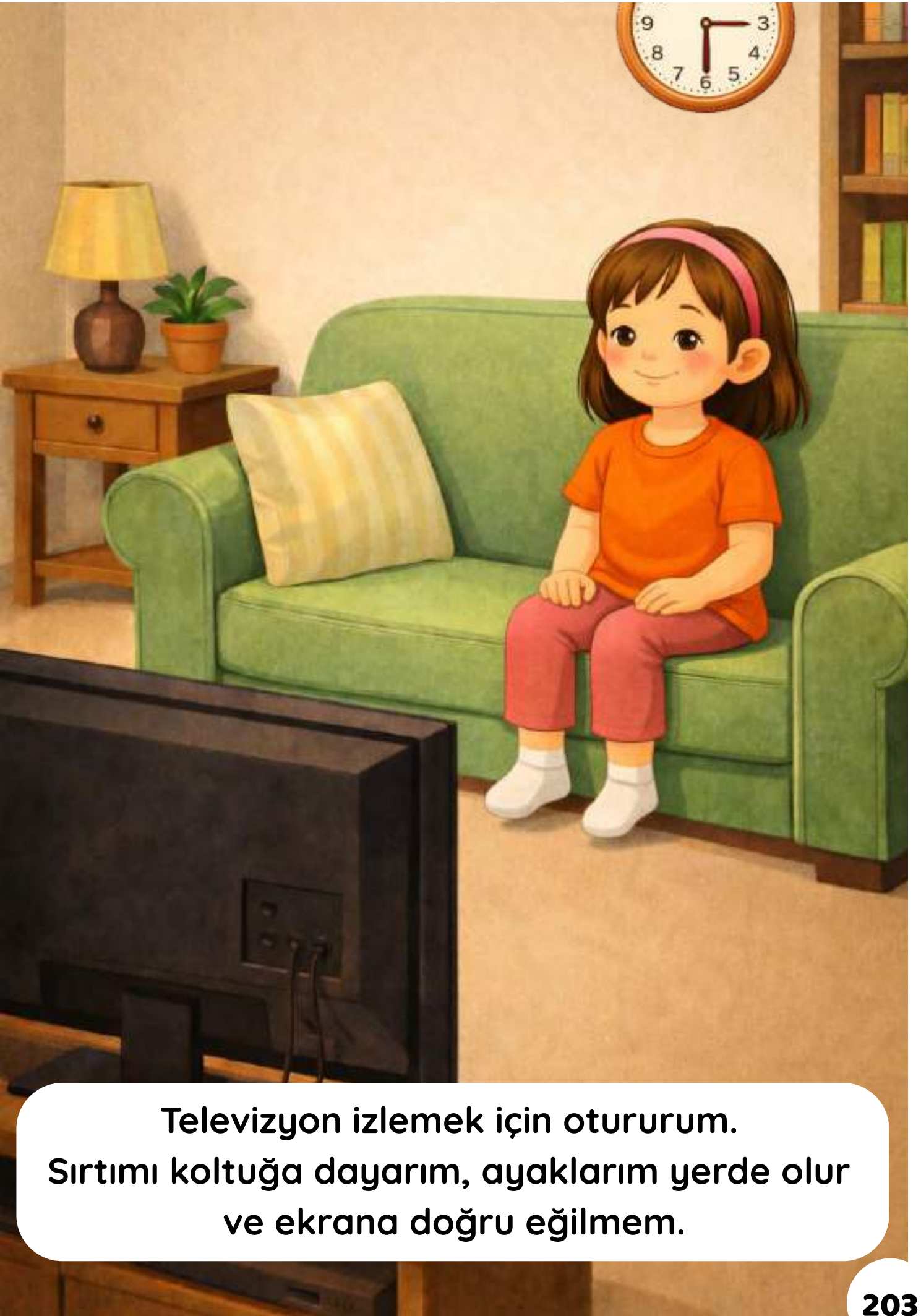
TELEVİZYONU GÜVENLİ İZLİYORUM

Televizyon izlerken çok eğlenirim.

Televizyon izlerken ne yapmam gerektiğini biliyorum.

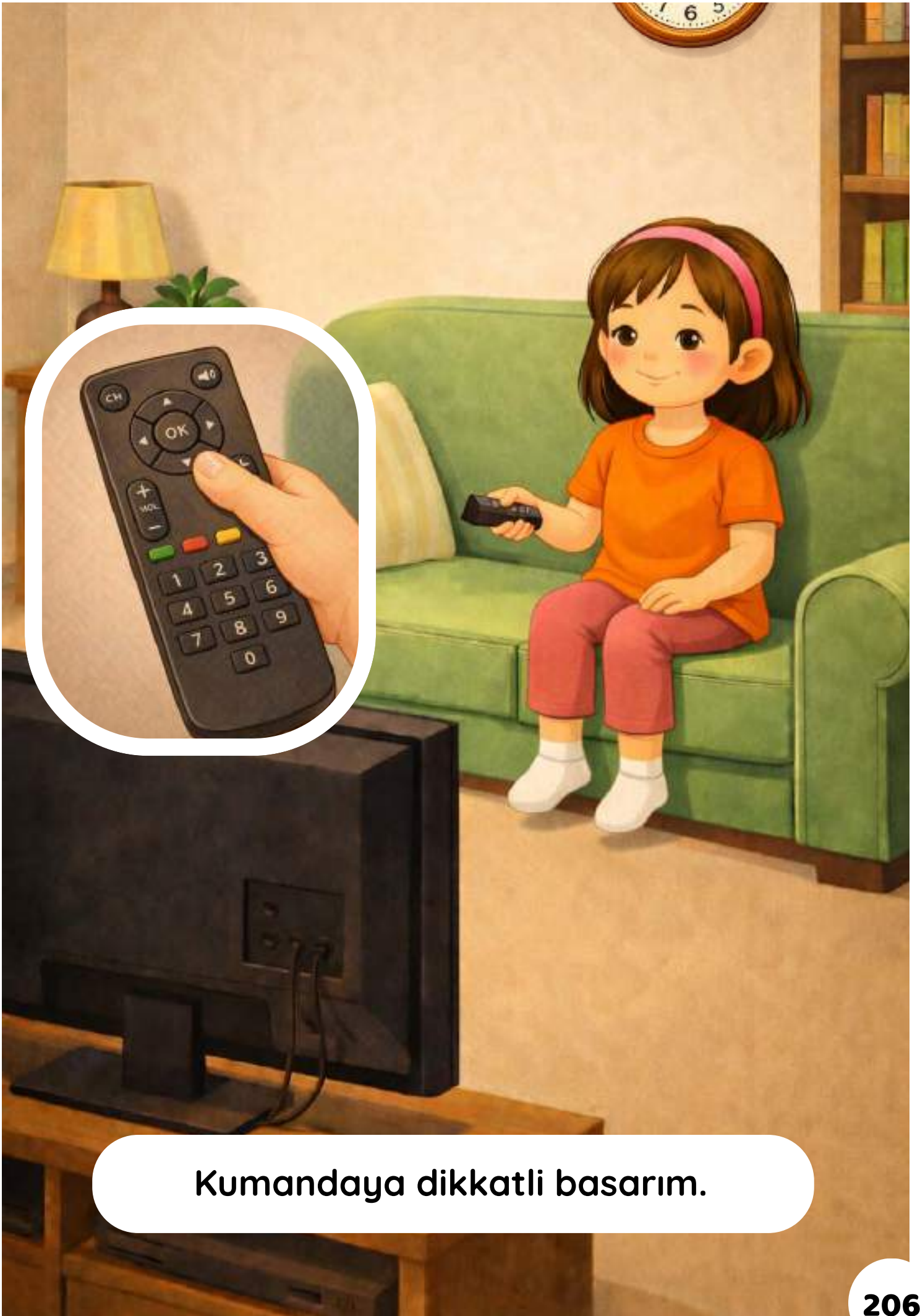
**Televizyon izlemek için otururum.
Sırtımı koltuğa dayarım, ayaklarım yerde olur
ve ekrana doğru eğilmem.**

Sesi uygun düzeyde tutarım.

Mola zamanı gelince ekrana bakmayı bırakırım.

Kumandaya dikkatli basarım.

izlediğim bitince televizyonu kapatırım.

**Televizyonu güvenli bir şekilde
izlediğimde kendimi mutlu hissedirim.**

YAŞAM BECERİLERİ ETKİNLİKLERİ BANYO

EL YIKAMA

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Kişisel temizlik ve bakımını yapabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Ayna, sabun, havlu ve el yıkama ile ilgili etkinlik kartları.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik öncesinde lavabo alanı üç bölüme ayrılır ve her bölüm için istasyon tabelaları hazırlanır. Birinci istasyon “Su İstasyonu”, ikinci istasyon “Köpük İstasyonu”, üçüncü istasyon ise “Kurulama İstasyonu” olarak düzenlenir. Lavabo üzerinde sıralı görseller yer alır. Lavabo alanı sade tutulur. Sabun, havlu ve kaymaz paspas öğrencinin rahat ulaşabileceği şekilde yerleştirilir. Su sıcaklığı kontrol edilir ve güvenlik önlemleri alınır.

Etkinliğe başlanırken öğretmen “Bugün ellerimizi doğru şekilde yıkayacağız. Bunu yaparken üç görev yerinde çalışacağız.” açıklamasını yapar. Etkinlik kartlarını göstererek adımları kısaca tanıtır ve model olma sürecini başlatır.

Öğretmen su istasyonu yazan yere giderek “Önce ellerimizi ıslatıyoruz.” der ve model olur. Ardından köpük istasyonu yazan yere gider ve “Şimdi sabun alıyoruz. Ellerimizi köpürtüyoruz.” der.

Üçüncü aşama olarak kurulama istasyonu yazan yere gider ve “Şimdi duruluyoruz ve kuruluyoruz.” der. Beceri tamamlandığında öğretmen “Ellerimi doğru şekilde yıkadım.” der.

Öğrenciye “Şimdi sıra sende! İstasyonları takip et.” yönergesini verir. Öğrencinin doğru istasyon sırasıyla beceriyi gerçekleştirmesi teşvik edilir. Öğrencinin yapabildiği davranışlar sözel olarak pekiştirilir, gerektiğinde öğrenciye fiziksel ya da sözel ipuçları sunulur. Etkinlik zil sesi kullanarak istasyon değiştirme, şarkı ile istasyon değiştirme gibi farklı şekillerde tekrar edilebilir.

Etkinlik kartları kullanılarak el yıkama becerisi çalışılabilir. Etkinlik, Beceri Gözlem Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: El yıkama becerisi günlük rutin hâline getirilmelidir. Yemek öncesi, tuvalet sonrası ve dışarıdan gelince gibi doğal durumlarda uygulayarak beceriyi pekiştiriniz.

EL YIKAMA ETKİNLİĞİ BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

İstasyon	Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
1.İstasyon	Musluğu açtı.	☐	☐	☐	☐
	Ellerini ıslattı.	☐	☐	☐	☐
2.İstasyon	Sabun pompasını kullandı.	☐	☐	☐	☐
	Ellerini köpürttü.	☐	☐	☐	☐
	Parmak aralarını temizledi.	☐	☐	☐	☐
3.İstasyon	Durulama yaptı.	☐	☐	☐	☐
	Havluyla kuruladı.	☐	☐	☐	☐
	İstasyon sırasını takip etti.	☐	☐	☐	☐

Açıklama:

EL YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

SU İSTASYONU

EL YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

KÖPÜK İSTASYONU

EL YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

KURULAMA İSTASYONU

EL YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

İstasyon alanına gider.

Ellerini ıslatır.

EL YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

Sabun alır.

Ellerini sabunla köpürtür.

EL YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

Ellerini durular.

Ellerini kurular.

YÜZ YIKAMA

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Kişisel temizlik ve bakımını yapabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Ayna, sabun, havlu ve yüz yıkama ile ilgili görsel kartlar.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve lavabo ya da lavabo temsili bir yüz yıkama alanı oluşturulur. Bu alanda kullanılacak materyaller (ayna, sabun, havlu, yüz yıkama becerisi görselleri) öğrencinin rahatça görebileceği şekilde hazırlanır ve etkinlik akışına uygun olarak yerleştirilir.

Öğretmen, öğrencinin dikkatini yüz bölgesine yönlendirmek amacıyla aynayı kullanır. Öğrencinin aynada kendi yüzünü incelemesi sağlanır.

Öğretmen görsellerden yararlanarak temiz ve kirli yüz kavramlarını tanıtır. Yüz bakımında kullanılan temel materyalleri gösterir.

Öğretmen beceri basamaklarını model olma yöntemiyle öğretime başlar ve “Bak, şimdi yüzümü nasıl yıkadığımı gösteriyorum. Sen de izle.” yönergesini verir.

Musluğu açma, sabunu alma, yüzü nazikçe yıkama, musluğu kapatma, havlu ile kurulama adımlarından oluşacak şekilde öğretmen yüz yıkama becerisini model olarak adım adım gösterir. Öğrenci modeli izledikten sonra denemesi için teşvik edilir.

Etkinlik sürecinde tüm ipucu türleri kullanılabilir. Öğrencinin yapabildiği basamaklarda ipuçları kademeli olarak geri çekilir. Etkinliğin ilerleyen aşamasında öğrenciye etkinlik kartları sunulur. Öğrenciden uygun görseli göstermesi veya sözel olarak ifade etmesi istenir.

Öğrencinin yüz yıkama becerisi ile ilgili farkındalık kazanması amaçlanır. Öğrencinin etkinliğe katılımı sözel olarak pekiştirilir ve günlük yaşamda yüz yıkamanın önemi vurgulanır.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Yüz yıkama günlük rutin hâline getirilmelidir. Çocuğunuzun aynada kendini görerek yüzünü yıkaması desteklenmelidir.

YÜZ YIKAMA ETKİNLİĞİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Musluğu açar.	☐	☐	
Sabun alır.	☐	☐	
Yüzünü yıkar.	☐	☐	
Musluğu kapatır.	☐	☐	
Havluyla yüzünü kurular.	☐	☐	

Açıklama:

YÜZ YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

Musluğu açar.

YÜZ YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

Sabun alır.

YÜZ YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

Yüzünü yıkar.

YÜZ YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

Musluğu kapatır.

YÜZ YIKAMA ETKİNLİK KARTLARI

Havluyla yüzünü kurular.

Yüz yıkama becerisinin adımlarını uygun şekilde sıralayalım.

☐☐☐☐☐

Yüzümüzü yıkarken kullandığımız eşyaları
işaretleyelim.

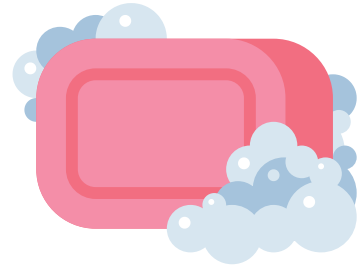
Havlu

☐

Tarak

☐

Çorap

☐

Sabun

☐

DİŞ FIRÇALAMA

Yeterlik Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Kişisel temizlik ve bakımını yapabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Kirli diş posterı, diş fırçası, diş fırçalama ile ilgili görsel kartlar, diş fırçalama maketi.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdı kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce öğrenciler masalara yarım daire şeklinde oturtulur. Öğretmen eline kirli diş posterini alır. Öğrencilere posterini gösterir ve posterdeki dişlerin kirli olduğunu söyler. “Dişlerimizi fırçalamasak dişlerimiz kirlenir ve çürür” der. Ardından “Bugün dişlerimizi nasıl fırçalayacağımızı öğreneceğiz.” diyerek etkinliğe giriş yapar.

Öğretmen, çocuklara diş fırçalamayı anlatırken önce hazırladığı kısa şarkıyı sadece dinlemelerini isteyerek söyler ve şarkının sözlerine hareketlerle eşlik eder. Şarkıyı söylerken diş fırçasının sapı ile masaya vurarak ritim tutar. Şarkı örneği şu şekildedir:

Dişlerini fırçala, sağa sola fırçala! Tak tak!
Dişlerini fırçala, aşağıya yukarıya fırçala! Tak tak!
Dişlerini fırçala, yuvarlakça fırçala! Tak tak!

Öğretmen “Şimdi birlikte yapalım.” der ve şarkı öğrencilerle birlikte hareketler tekrarlanarak birkaç kez söylenir. Ritme katılamayan ya da zorlanan çocuklardan yalnızca fırçalama hareketini taklit etmeleri istenir, yapamayan çocuklara fiziksel yardımla destek olunur. Öğretmen, çocukların katılımını sürekli sözlü pekiştirme ile destekler; “Harika fırçalıyorsun.” gibi ifadelerle sözel pekiştireçler verir.

Etkinliğin son bölümünde öğretmen diş fırçalama maketini masanın üzerine koyar. Ardından “Dişlerimizi fırçalarken ne yapıyoruz?” sorusunu sorar ve öğrencilerin “Yukarı-aşağı-yuvarlak” hareketlerle diş fırçalama maketindeki dişleri fırçalamasını sağlar. Etkinlik sonunda, öğretmen “Bugün dişlerimizi nasıl fırçalayacağımızı öğrendik. Dişlerinizi çok güzel fırçaladınız. Aferin size” der.

Öğretmen öğrenciyle birlikte lavaboya gider. Aynanın yanında asılmış olan diş fırçalama becerisi basamaklarını takip ederek öğrencinin dişlerini fırçalaması için uygun ipucunu sunar. Öğrencinin dişlerini fırçalamasını sağlar.

Öğrenciye bir sonraki diş fırçalama oturumları başında dişlerini bağımsız fırçalaması için fırsat verilir. Öğrencinin yardıma gereksinim duyduğu noktalarda öğretime geçilir ve uygun ipucu ile beceriyi gerçekleştirilmesi sağlanır.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde diş fırçalama saatlerini (sabah ve akşam) düzenli bir rutin hâline getiriniz. Aynı saatlerde ve aynı sırayla yapılan tekrarlar, çocuğunuzun beceriyi kalıcı olarak kazanmasını destekler. Süreci eğlenceli hâle getirmek için kısa bir ritim oluşturabilirsiniz. Aynada birlikte kontrol ederek “Dişlerimiz temiz oldu mu?” gibi sorularla süreci tamamlayınız. Farklı ortamlarda (seyahat, misafirlik gibi) diş fırçalama rutinini sürdürerek becerinin genellenmesine destek olun.

DIŞ FIRÇALAMA ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Diş fırçasını alır.	☐	☐	
Fırçaya uygun miktarda macun sıkar.	☐	☐	
Fırçayı dişlerine götürür.	☐	☐	
Dişlerini aşağı-yukarı hareketlerle fırçalar.	☐	☐	
Ağızını suyla çalkalar ve tükürür.	☐	☐	
Fırçasını yıkar ve yerine koyar.	☐	☐	

Açıklama:

DİŞ FIRÇALAMA ETKİNLİK KARTLARI

Dış fırçasını alır.

DİŞ FIRÇALAMA ETKİNLİK KARTLARI

Fırçaya uygun miktarda macun sıkar.

DİŞ FIRÇALAMA ETKİNLİK KARTLARI

Fırçayı dişlerine götürür.

DİŞ FIRÇALAMA ETKİNLİK KARTLARI

**Dişlerini aşağı-yukarı hareketlerle
fırçalar.**

DİŞ FIRÇALAMA ETKİNLİK KARTLARI

Ağzını suyla çalkalar ve tükürür.

DİŞ FIRÇALAMA ETKİNLİK KARTLARI

Fırçasını yıkar ve yerine koyar.

SAÇ BAKIMI

Yeterlik Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Kişisel temizlik ve bakımını yapabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Ayna, oyuncak bebek, tarak, şampuan ve saç bakımı ile ilgili görsel kartlar.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdan kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik öncesinde sınıf ortamında küçük bir “kişisel bakım köşesi” oluşturulur. Ayna yerleştirilir ve saçla ilgili materyaller öğrencinin görebileceği şekilde hazırlanır. Öğretmen etkinliğe oyuncak bebeğin dağınık saçını göstererek “Sence bu saç mutlu mu? Saçımızın bakımına dikkat etmezsek ne olur?” gibi sorular sorarak başlar.

Öğretmen öğrenciye temiz ve kirli saç bulunan iki görsel gösterir. Öğrenciden görsellere bakarak hangisinin daha temiz ve bakımlı görüldüğünü söylemesi veya göstermesi istenir.

Öğrenciye tarak, şampuan ve saç bakımıyla ilgili olmayan bir nesne içeren üç görsel sunulur. Öğrenciden “Saçı hangisiyle tararız?” sorusuna uygun görseli seçmesi istenir.

Öğretmen, öğrenciye dağınık saç görselini gösterir ve “Bu saçla ne ne yaparsak bakımlı olur?” diye sorar. Öğrenciden tarakla tarama hareketi yapması, görsel kartlardan uygun olanı göstermesi ya da sözel cevap vermesi beklenir. Öğretmen öğrenciye model olarak veya sözel ifadelerle ipucu verir.

Etkinlik sonunda öğrenciye “Saçımızı ne zaman yıkarız? Saçımızı tarayınca nasıl olur?” gibi sorular yönelterek saç bakımı hakkında kısa bir sohbet yapılır. Öğrencinin katılımı sözel olarak pekiştirilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Saç bakımı günlük rutine dahil edilmelidir. Çocuğun saç tarama rutinini yapabileceği zaman dilimlerinde (örneğin; okula hazırlanırken) beceriyi bağımsız olarak gerçekleştirebilmesi için fırsatlar tanınmalıdır. Çocuğun aynada kendini görerek saçını taraması desteklenmelidir.

SAÇ BAKIMI ETKİNLİĞİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Temiz ve kirli saçı ayırt eder.	☐	☐	
Saç tarama aracını seçer.	☐	☐	
Saç bakımına uygun davranışı seçer.	☐	☐	

Açıklama:

SAÇ BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

SAÇ BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

SAÇ BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

SAÇ BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

SAÇ BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

SAÇ BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

SAÇ BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

VÜCUT BAKIMI

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Kişisel temizlik becerilerini yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Sabun, lif, havlu, vücut bakımı ile ilgili etkinlik kartları.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce sınıf ortamı dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır. Sınıf içinde bir masa üzerine vücut bakımında kullanılan eşyalar yerleştirilir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve dokunabileceği şekilde düzenlenir.

Öğretmen etkinliğe başlamadan önce öğrenciye “Şimdi vücut bakımı için kullandığımız eşyaları inceleyeceğiz.” yönergesini verir. Öğretmen, vücut bakımıyla ilgili eşyaları tek tek gösterir ve “Bu sabun.”, “Bu lif.”, “Bu havlu.” diyerek isimlendirir. Öğrenciden söylenen eşyayı göstermesi, söylenen eşyanın ismini söylemesi, söylenen eşyayı seçmesi istenir. Gerekli durumlarda sözel ve işaret ipucu kullanılır.

Öğrenciye karışık şekilde sabun, lif, havlu, vücut bakımıyla ilgisi olmayan bir nesne sunulur.

Öğretmen “Vücudumuzu temizlemek için hangisini kullanırız?” yönergesini verir ve öğrencinin doğru eşyayı seçmesini sağlar. Doğru tepkiler pekiştirilir.

Vücut bakımına ait su, sabun, lif, havlu gibi eşya görselleri karışık şekilde sunulur. Öğrenciden bu eşyaları yönergeye uygun olarak doğru sıraya koyması istenir. Öğretmen sıralamayı kısa ve net ifadelerle açıklar. Öğrencilere “Önce su.”, “Sonra sabun.”, “Lif ile temizleriz.”, “Havluyla kurulanırız.” yönergeleri tek tek verilir.

Öğretmen, eşyalarla temsili uygulama yapar. Sabunu eline alma, lif ile vücudunu silme, havluyla kurulama hareketi yaparak öğrencilere model olur. Öğrenciden aynı hareketleri eşyalar ile yapması istenir. Bu aşamada model olma ve sözel ipucu kullanılır. Etkinlik sonunda öğrenciye “Vücut bakımı ne zaman yapılır?”, “Temiz olmak neden önemlidir?” gibi sorular yöneltilerek kısa bir sohbet yapılır. Öğrencinin verdiği her uygun tepki sözel olarak pekiştirilir.

Etkinlik tamamlandıktan sonra öğretmen, öğrencinin performansını ve sunulan ipuçlarını dikkate alarak hazırlanan Veri Kayıt Formu'nu doldurur.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Vücut bakımı günlük rutine dahil edilmelidir. Çocuğun vücut rutinini yapabileceği zaman dilimlerinde (örneğin; haftasonu) beceriyi bağımsız olarak gerçekleştirebilmesi için fırsatlar tanınmalıdır.

VÜCUT BAKIMI ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Vücut bakımı eşyalarını tanır.	☐	☐	
Vücut bakımı ile ilgili eşyaları yönergeye uygun sıraya koyar.	☐	☐	
Temsili yıkama hareketi yapar.	☐	☐	
Temsili kurulama hareketi yapar.	☐	☐	

Açıklama:

VÜCUT BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

VÜCUT BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

VÜCUT BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

VÜCUT BAKIMI ETKİNLİK KARTLARI

TERLEME SONRASI KİŞİSEL BAKIM

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Kişisel temizlik becerilerini yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Kağıt havlu - kirli kıyafet torbası - (varsa) yedek kıyafet - lavabo/uygun bakım alanı

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdaki kaldırılır. Öğrenci özelliklerine uygun şekilde mahremiyet gözetilerek ortamda uyarlamalar yapılabilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğretmen, (özellikle hareketli teneffüslerden sonra) öğrencilere terleme ve koku konusunda kısa bir bilgilendirme yapar. Bilgilendirme sırasında mahremiyet kuralını vurgular. “Çocuklar, teneffüsten sonra veya hareket ettiğimizde bedenimiz ısınabilir ve terleyebiliriz. Bu normaldir. Bugün terlediğimizi nasıl fark edeceğimizi ve terlediysek ne yapacağımızı öğreneceğiz.” diyerek derse giriş yapar.

Öğretmen daha sonra “Bu konu bize özeldir. Herkes yalnızca kendi bedenini kontrol eder. Arkadaşlarımız hakkında yorum yapmayız. Amacımız, terlediğimizi fark etmektir.” der ve öğrencilerden terleme konusunda bildiklerini paylaşmalarını ister. Daha sonra öğrencilerden aldığı geri bildirimleri özetler ve terlemeyi fark etmekle ilgili ipuçlarını aşağıdaki şekilde açıklar:

“Terlediğimizi anlamak için bedenimizin verdiği işaretlere bakarız. (1) Ense ve sırt bölgesinde ısı değişikliği, (2) Sırt veya koltuk altı bölgesinde nem/ ıslaklık hissi, (3) Kıyafetimizin rahatsız etmesi veya koku fark etme.”

“Şimdi herkes sessizce kendi bedenine odaklansın: Ensem sıcak mı? Sırtımda nem var mı? Koltuk altımda ıslaklık hissi var mı? Kıyafetim rahatsız ediyor mu?” gibi sorular sorularak öğrencilerin bir süre kendi bedenlerine odaklanmaları beklenir. Daha sonra öğretmen öğrencilere “Şimdi terlediğimizde ne yapacağımızı öğreneceğiz.” der ve sosyal öyküyü okur.

Öğretmen öğrencilere “Terlediğini fark edince ilk yapacağın şey ne?”, “Öğretmenden izin isterken hangi cümleyi kullanırsın?”, “Kıyafet değişimi gerekiyorsa nerede ve nasıl yaparsın?” gibi sorular sorar ve gönüllü öğrencilerden cevap vermesi beklenir. Daha sonra öğretmen rutini önce kendisi söyler sonrasında öğrencilerin tekrar etmesini ister:

- Öğretmenden izin iste: “Öğretmenim, lavaboya gidebilir miyim?”
- Uygun bakım alanına git.
- Kağıt havluyla sırtını nazikçe kurula.
- Kağıt havluyla koltuk altı bölgeni nazikçe kurula.
- Gerekliyse uygun alanda temiz kıyafetle değişim yap.
- Kirli kıyafeti ayrı bir torbaya koy ve çantana yerleştir.
- Ellerini yıka ve derse geri dön.

Öğretmen etkinlik süresince ifadeleri uygun şekilde tekrar eden öğrencileri sözel olarak pekiştirir. Etkinlik Veri Kayıt Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Terleme sonrası kişisel bakım rutin haline getirilmelidir. Çocuğunuzu bu konuda destekleyebilirsiniz.

TERLEME SONRASI KİŞİSEL BAKIM ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Terleme belirtilerini fark ederek kendi bedenine odaklanır.	☐	☐	
Terlediğini fark ettiğinde öğretmenden uygun biçimde izin ister.	☐	☐	
Uygun bakım alanında kurulanır.	☐	☐	
Gerekli olduğunda kıyafet değişimi adımlarını uygular.	☐	☐	
Bakım sonrası ellerini yıkayıp derse geri döner.	☐	☐	

Açıklama:

**TERLEDİĞİMDE NE
YAPACAĞIMI BİLİYORUM!**

Bazen teneffüsten sonra terleyebilirim.

Terlediğimi; bedenimin ısınmasından...

...ensemde veya koltuk altımda ıslaklık hissinden...

...ve kıyafetimde rahatsızlık olmasından anlarım.

Terlediğimi fark edince ne yapacağımı biliyorum.

Öğretmenimden izin isterim.

TUVALET

Uygun bakım alanına giderim.

Kağıt havluyla önce ensemini...

...sonra koltuk altı bölgemi kurularım.

**Gerekirse uygun alanda temiz kıyafetle üstümü
değiştiririm. Kirli kıyafetimi ayrı bir torbaya
koyarım.**

Ellerimi yıkarım.

**Derse geri dönerim.
Böylece daha rahat ve temiz hissederim.**

Terlediğimizde yapmamız gereken davranışları uygun sayılarla eşleyelim.

1

2

3

4

ÇAMAŞIR ASMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Yıkanan çamaşırları asabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Çamaşır, çamaşır sepeti, çamaşır ipi/çamaşır kurutmalığı, mandal.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce ortam dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve çamaşır asma etkinliği için uygun bir alan hazırlanır. Çamaşır ipi öğrencinin boyuna uygun şekilde sabitlenir. Kullanılacak materyaller (çamaşır sepeti, temiz çamaşırlar ve mandallar) öğrencinin kolayca görebileceği ve ulaşabileceği şekilde düzenlenir.

Öğrenciye yıkanan çamaşırları asma becerisi oluşturulan ortamda somut olarak gösterilir ve her adım “Çamaşırları makineden çıkarıyoruz. Çamaşırları sepete koyuyoruz. Çamaşır sepetindeki çamaşırları kurutmaliğa asıyoruz. Askıdaki çamaşıra mandal takıyoruz. Çamaşır sepetini çamaşır makinesinin yanına koyuyoruz.” gibi kısa ve net yönergelerle açıklanır.

Öğretmen her adımı önce model olarak gösterir, ardından öğrencinin denemesi sağlanır.

Etkinlik sırasında materyaller sırayla sunulur. Öğrencinin dikkatini sürdürmek için her seferinde tek çamaşır ile çalışılır. Öğretmen, öğrenciyi fiziksel olarak yönlendirmek yerine, gerekli durumlarda “Bak, mandalı nereye takıyoruz?” gibi sözel ipuçları ve işaret etme yoluyla yönlendirme yapar.

Etkinlik süresince öğretmen öğrenciyi gözlemler ve gerektiğinde kısa, net ipuçları verir. Öğrenci çamaşırını doğru şekilde asabildiğinde “Doğru yaptın. Aferin, çamaşırını doğru astın.” gibi sözel pekiştireçler kullanılır.

Öğrencinin dikkati dağıldığında öğretmen, ortamda bulunan materyalleri kullanarak “Şimdi sırada ne var? Sepette çamaşır kaldı mı?” gibi kısa hatırlatmalar yapar.

Tüm çamaşırlar asıldıktan sonra, öğrenciyle birlikte yapılan işlem gözden geçirilir. Öğrenciye astığı çamaşırlar gösterilerek “Çamaşırları makineden çı-

kardın. Sepete koydun, kurutmalığa astın ve mandalla tutturdun. Sepeti makinenin yanına koydun. Çok iyi.” şeklinde kısa bir özet yapılır. Etkinlik sonunda, becerinin pekiştirilmesi amacıyla öğrenciye birkaç çamaşırı tekrar asma fırsatı verilebilir veya farklı materyallerle aynı süreç tekrar edilebilir.

Görme yetersizliği bulunan öğrencilere bu becerinin kazandırılmasında görsel ipuçları yerine dokunsal yöntemlerden yararlanılır. Çamaşır ipi/kurutmalık ve mandalın öğrenci tarafından dokunarak tanınması, mandalın açma-kapama hareketinin dokunsal geri bildirimle kavratılması, çamaşırın ip üzerindeki konumunun ve düzgün asılı olup olmadığının dokunarak kontrol edilmesi sağlanır. Gerektiğinde el ile rehberlik yapılarak yönlendirilir ve becerinin kalıcılığını artırmaya yönelik pekiştirme uygulanır.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri:

- Çocuğunuzun çamaşır asma becerisini geliştirmek için ev ortamında kısa ve düzenli tekrarlar yapabilirsiniz.
- Başlangıçta hafif ve küçük çamaşırlar (çorap, mendil, küçük havlu) tercih edilmelidir.
- Çocuğunuz yaparken mümkün olduğunca kendisinin denemesine fırsat verin, yalnızca gerektiğinde kısa sözel ipuçları kullanın.
- Doğru yaptığında hemen “Aferin. Çok güzel yaptın.” gibi sözel pekiştireçler verin.
- Çamaşır asma etkinliğini günlük yaşamın doğal bir parçası hâline getirerek, çocuğunuzun sorumluluk alma ve bağımsızlık becerilerini destekleyebilirsiniz.
- Etkinliği kısa tutarak (2-3 çamaşır) başlayıp zamanla çamaşır sayısını artırabilirsiniz.
- Aynı beceriyi farklı zamanlarda (balkon, bahçe, banyo içi ip) uygulayarak genelleme yapılması desteklenebilir.

ÇAMAŞIR ASMA ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Yapamadı	Notlar
Çamaşırları makineden çıkarır.	☐	☐	
Çamaşırları sepete koyar.	☐	☐	
Çamaşır sepetindeki çamaşırları kurutmalığa asar.	☐	☐	
Askıdaki çamaşıra mandal takar.	☐	☐	
Çamaşır sepetini çamaşır makinesinin yanına koyar.	☐	☐	

Açıklama:

ÇAMAŞIR ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Çamaşırları makineden çıkarır.

ÇAMAŞIR ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Çamaşırları sepete koyar.

ÇAMAŞIR ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Çamaşır sepetindeki çamaşırları
kurutmalığa asar.

ÇAMAŞIR ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Askıdaki çamaşıra mandal takar.

ÇAMAŞIR ASMA ETKİNLİK KARTLARI

Çamaşır sepetini çamaşır makinesinin yanına koyar.

Çamaşır asma becerisinin adımlarını uygun sayılarla eşleyelim.

1

2

3

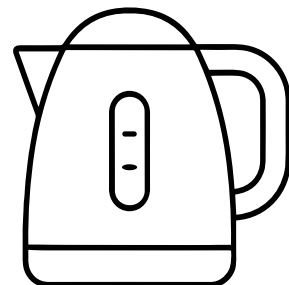
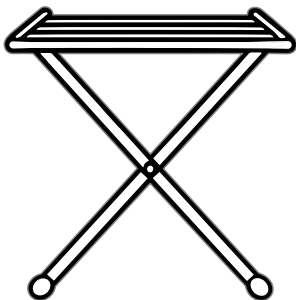
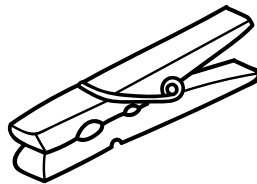
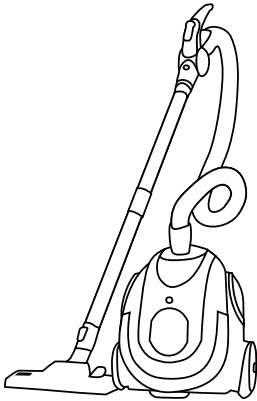
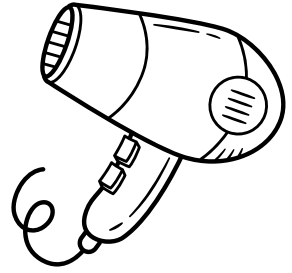

4

5

Çamaşır asarken kullanılan eşyaları boyayalım.

YAŞAM BECERİLERİ ETKİNLİKLERİ

YATAK ODASI

YATAK TOPLAMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Yatak toplayabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Yatak (yatak amacıyla kullanılacak sıra veya isteğe bağlı olarak yer yatağı), yorgan, çarşaf, yastık.

Ortam Düzenlemesi: Ortam dikkat dağıtıcı uyaranlardan arındırılır. Yatak, çarşaf, yorgan ve yastık hazır bulundurulur. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Öğrenciye uygun iletişim şekli belirlenir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Öğrenciye uygun ortam düzenlemesi yapıldıktan sonra öğretmen “Bugün yatağımızı toplamayı öğreneceğiz.” diyerek çalışılacak beceriyi öğretmene açıklar.

Öğretmen, öğretime başlamadan önce öğrenciye “Ben yapacağım, sen izle.” yönergesini verir. Bu aşamada öğrenci yalnızca izler. Öğretmen model olma yöntemini kullanarak becerinin tüm basamaklarını yavaş, anlaşılır ve net bir şekilde gerçekleştirir. Model olma sırasında öğretmen aşağıdaki beceri basamaklarını sırayla uygular:

- Yorgan ve yastığı yatağın üzerinden kaldırır.
- Çarşafın kenar uçlarını yatağın altına sıkıştırır.
- Yastığı iki yanından vurarak kabartır.
- Yastığı yatağın baş kısmına yerleştirir.
- Yorganı yatağın üzerine düz bir şekilde serer.
- Yatak düzenini kontrol eder.

Bu süreçte öğrenci öğretmeni gözlemler. Gerekli durumlarda öğretmen işaret ederek öğrencinin dikkatini ilgili beceri basamağına yönlendirir.

Model olma aşamasının ardından öğretmen öğrenciye yatak toplama becerisinin adımlarını içeren yönergeler verir ve her bir beceri basamağını öğrencinin gerçekleştirmesini bekler. Öğrencinin gereksinimine göre “Çarşafı düzelt.” gibi kısa yönergelerle sözel ipuçları ve fiziksel yardım kullanılır.

Her doğru davranış “Harika!”, “Çok güzel düzelttin!” gibi sözel pekiştireçlerle anında ve uygun biçimde pekiştirilir. Öğrenci yatak toplama becerisinde ilerledikçe ipuçları kademe kademe azaltılır. Öğretim süreci boyunca öğrenci uygun pekiştireçlerle desteklenmeye devam edilir.

Öğrenci beceriyi bağımsız olarak gerçekleştirebilir duruma geldiğinde öğretmen “Yatağını topla.” yönergesini verir. Bu aşamada öğretmen yalnızca gözlem yapar, müdahalede bulunmaz. Öğrenci beceriyi doğru şekilde tamamladığında “Yatağın çok düzenli oldu, tebrikler!” diyerek öğrenciyi pekiştirir.

Etkinlik tamamlandıktan sonra öğretmen, öğrencinin performansını ve sunulan ipuçlarını dikkate alarak hazırlanan Veri Kayıt Formu’nu doldurur. Beceri kazanımı sağlandıktan sonra aile sürecine dahil edilerek, farklı ortam ve farklı kişilerle genelleme çalışmaları yapılır.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Yatak toplama becerisinin çocuğunuzun günlük rutinde yer almasını sağlayabilirsiniz ve gerekirse beceri basamaklarını sözel veya fiziksel yardımıyla destekleyebilirsiniz. Doğru yaptığı aşamaları olumlu cümlelerle desteklemeniz öğrenimin genellenmesi açısından oldukça faydalı olacaktır.

YATAK TOPLAMA ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Destekle Yaptı	Yapamadı
Yorgan ve yastığı yatağın üzerinden kaldırır.	☐	☐	☐
Çarşafın kenar uçlarını yatağın altına sıkıştırır.	☐	☐	☐
Yastığa iki yanından eliyle vurarak kabartır.	☐	☐	☐
Yastığı yatağın baş kismına koyar.	☐	☐	☐
Yorganı yatağın üzerine düz bir şekilde serer.	☐	☐	☐
Yatak düzenini kontrol eder.	☐	☐	☐

YATAK TOPLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Yorganı ve yastığını yatağın
üzerinden kaldır.

YATAK TOPLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Çarşafın kenar uçlarını yatağın altına sıkıştır.

YATAK TOPLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Yastığı kabart.

YATAK TOPLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Yastığı yatağın baş kısmına koy.

YATAK TOPLAMA ETKİNLİK KARTLARI

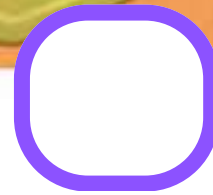
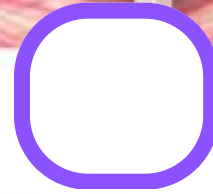
Yorganı yatağın üzerine ser.

YATAK TOPLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Yatak düzenini kontrol et.

Görselleri inceleyelim. Toplanmış olan yatakları işaretleyelim.

ÇAMAŞIR KATLAMA

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Ev içi becerileri yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Kıyafet, çamaşır sepeti, masa veya düz zemin, kıyafet katlama etkinlik kartları (isteğe bağlı).

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce ortam, dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve kıyafet katlama etkinliği için uygun bir çalışma alanı hazırlanır. Masa veya düz zemin öğrencinin boyuna uygun şekilde ayarlanır. Kullanılacak materyaller öğrencinin kolayca görebileceği ve ulaşabileceği şekilde düzenlenir.

Öğretmen, kıyafet katlama becerisi için model olur ve her adımı “Kıyafeti/tişörtü/pantolonu masaya seriyoruz.”, “Kenarlarını katlıyoruz/düzeltiyoruz.”, “Ortadan katlıyoruz.” gibi kısa ve net yönergelerle açıklar. Her adım önce model olarak gösterilir, ardından öğrencinin denemesi sağlanır.

Etkinlik sırasında tek bir kıyafet ile çalışılır ve her adım tamamlandıktan sonra bir sonraki adıma geçilir. Öğrencinin dikkatini sürdürmek için aynı katlama sırası her denemede korunur.

Öğretmen gerektiğinde sözel ipuçları, işaret etme yoluyla yönlendirme yapar. “Bak, şimdi hangi kenarı katlıyoruz?”, “Kıyafet düz mü?” gibi yönlendirici ifadeler kullanılır. Öğrenci çamaşırı doğru şekilde katlayabildiğinde hemen ardından “Doğru yaptın.”, “Kıyafeti güzel katladın.” gibi sözel pekiştireçler kullanılır.

Katlama işlemi tamamlandıktan sonra, öğrenciyle birlikte yapılan çalışma gözden geçirilir. Katlanan kıyafet öğrenciye gösterilerek “Kıyafeti/tişörtü vb. serdin, düzelttin ve katladın. Çok iyi.” gibi kısa bir özet yapılır.

Etkinlik sonunda becerinin pekiştirilmesi amacıyla öğrenciye birkaç kıyafeti daha aynı sırayla katlama fırsatı verilebilir ve tekrar çalışması yapılabilir. Etkinlik, Veri Kayıt Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri:

- Çocuğunuzun çamaşır katlama becerisini geliştirmek için ev ortamında kısa ve düzenli tekrarlar yapmanız önerilir.
- Başlangıçta kolay katlanabilen çamaşırlar (havlu, küçük örtü, tişört) tercih edilmelidir.
- Çamaşır katlama sürecini her seferinde aynı sırayla uygulamanız, çocuğın öğrenmesini kolaylaştıracaktır.
- Çocuğunuz bu çalışmayı yaparken mümkün olduğunca kendi başına denemesine fırsat verin, yalnızca gerektiğinde kısa sözel ipuçları kullanın.
- Doğru yaptığı her adımı sözel olarak pekiştirin ('Aferin, çok güzel katladın.' gibi).
- Etkinliği kısa tutarak bir çamaşır ile başlayıp, çocuğın ilerlemesine göre sayıyı artırabilirsiniz.
- Aynı beceriyi farklı zamanlarda ve farklı çamaşır türleriyle uygulayarak genelleme yapılması desteklenmelidir.

ÇAMAŞIR KATLAMA ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Destekle Yaptı	Yapamadı
Çamaşırı masaya düzgün şekilde serer.	☐	☐	☐
Katlama yönünü takip ederek kenarlardan katlar.	☐	☐	☐
Çamaşırı ortadan katlar.	☐	☐	☐
Katlanmış çamaşırı düzgün tutar.	☐	☐	☐
Birden fazla çamaşırı sırayla katlar.	☐	☐	☐

Açıklama:

ÇAMAŞIR KATLAMA ETKİNLİK KARTLARI

ÇAMAŞIR KATLAMA ETKİNLİK KARTLARI

ÇAMAŞIR KATLAMA ETKİNLİK KARTLARI

ÇAMAŞIR KATLAMA ETKİNLİK KARTLARI

ÇAMAŞIR KATLAMA ETKİNLİK KARTLARI

Görselleri inceleyelim. Kıyafet katlamak için yapmamız gerekenleri sıralayalım ve rakamlarla eşleyelim.

1

2

3

4

5

Çamaşırları katlanmış halleri ile eşleyelim.

GIYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Giysi aksesuarlarını kullanabilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Beceri Panoları (Montessori Board) veya Özel Dikilmiş Kumaş Bloklar (Düğmeli, fermuarlı, çitçitli, cırt cırtlı), Zamanlayıcı.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Sınıfta giyinme becerilerini desteklemek amacıyla çeşitli istasyonlar hazırlanır. Bu istasyonlar düğme, fermuar, çıtçıt ve gerekirse bağcık kullanımını öğretmeye yönelik beceri panoları ve kumaş bloklarıyla donatılır. Öğretmen derse başlarken çocuklara “Bugün kıyafet mühendisi olacağız. Kıyafetlerde bulunan küçük parçaların nasıl kullanıldığını keşfedeceğiz!” diyerek etkinliğe giriş yapar.

Beceri panoları tanıtılır ve istasyonlarda yapılacak görevlerin ne olduğu basit bir dille açıklanır. Öğretmen çocuklara zamanlayıcı çaldığında bir sonraki istasyona geçeceklerini, materyalleri dikkatli kullanmaları gerektiğini ve tamamladıkları her beceriyi başarı tablolarına çıkartma olarak işleyebileceklerini söyler. Çocuklar daha sonra gruplara ayrılır ya da bireysel olarak istasyonlara yönlendirilir.

Her istasyonda yaklaşık sekiz ila on dakika boyunca çalışılır. Düğme istasyonunda çocuklar düğmeyi iliğe doğru yönde geçirmeyi öğrenirken öğretmen onlara düğmeyi parmaklarıyla ittirmeleri ve iliği diğer elleriyle gerdirmeleri için uygun ipucu sunar.

Fermuar istasyonunda büyük dişli fermuarlı panolarla fermuarın iki ucunu birleştirme ve yukarı-aşağı çekme çalışılır; öğretmen fermuarın önce yerine oturtulması gerektiğini ve ardından yukarı doğru çekilebileceğini modelleyerek gösterir.

Çıtçıt istasyonunda çocuklar iki parçayı hizalayıp bastırarak kapatma ve tekrar açma becerisi kazanır; öğretmen yuvarlakların üst üste getirilmesi gerektiğini ve bastırınca bir “çıt” sesi duyulacağını hatırlatır.

Gereksinim varsa bağcık istasyonunda çocuklar büyük ayakkabı modelleri üzerinde bağcıkları deliklerden geçirerek basit bağlama hareketlerine hazırlanır.

Her istasyonda çocukların performansları gözlemlenir; gerekli durumlarda öğretmen hem sözel hem de hafif fiziksel ipuçlarıyla onları yönlendirir. Zamanlayıcı çaldığında çocuklar sıradaki istasyona geçerek tüm becerileri deneyimleme fırsatı bulur.

Tüm istasyonlar tamamlandığında öğrenciler yarım daire şeklinde bir araya gelir ve öğretmen onların etkinlik süresince hangi parçaları kullanmanın kolay ya da zor geldiğini paylaşımlarını sağlar. Daha sonra öğretmen gerçek yaşam örnekleri üzerinden bu becerilerin günlük giyinme sırasında nasıl işlerine yarayacağını açıklar; montun fermuarı sıkıştığında ne yapılacağını, gömlek düğmelerinin nasıl rahatça açılıp kapatılabileceğini hatırlatır.

Çocuklar istasyonlarda topladıkları çıkartmaları göstererek başarılarını paylaşır ve öğretmen bu başarıları sözel olarak pekiştirir.

Etkinlik, çocuklara sembolik bir “Kıyafet Mühendisi Sertifikası” verilmesiyle sonlandırılır. Öğrenciler ilerleyen derslerde bu becerileri uygulamaya teşvik edilir. Etkinlik, Veri Kayıt Formu aracılığıyla değerlendirilebilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çocuğunuzun düğme, çıtçıt, fermuar ve bağcık becerilerini günlük yaşam içinde doğal fırsatlarla destekleyiniz (giyinirken, montunu kapatırken, ayakkabı bağlarken vb.). Bu beceriyi çalışırken önce siz model olunuz. Yavaş ve anlaşılır şekilde gösteriniz, ardından çocuğunuzdan denemesini isteyiniz. Çocuğunuz zorlanıyorsa önce büyük düğmeli, kalın bağcıklı ya da kolay çekilebilen fermuarlı kıyafetlerle başlayabilirsiniz. Süreci oyunlaştırarak destekleyebilirsiniz (oyuncak bebek giydirme, ilikleme panosu kullanma vb.). Acele etmeden, sakin ve destekleyici bir tutum sergileyiniz.

GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA ETKİNLİĞİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Destekle Yaptı	Yapamadı
Düğme açar.	☐	☐	☐
Düğme ilikler.	☐	☐	☐
Fermuarın uçlarını birleştirip çeker.	☐	☐	☐
Fermuarı indirerek açar.	☐	☐	☐
Çıtçıt kapatır.	☐	☐	☐
Çıtçıt açar.	☐	☐	☐
Bağcığı delikten geçirir.	☐	☐	☐

Açıklama:

GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA ETKİNLİK KARTLARI

KIYAFET MÜHENDİSİ

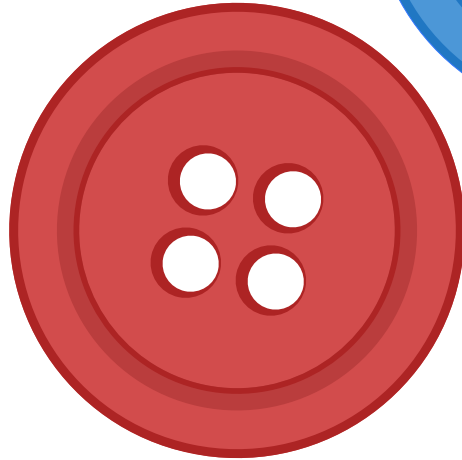
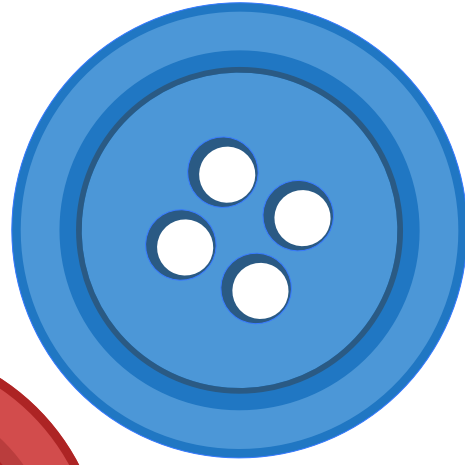
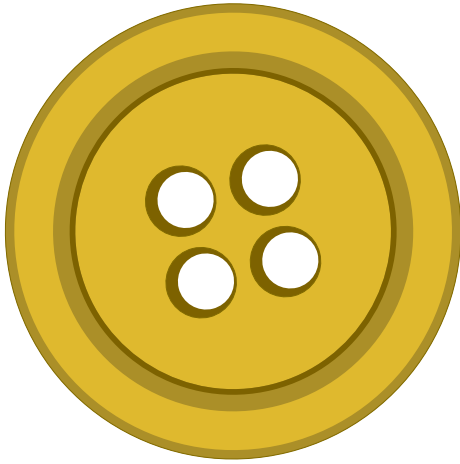
.....

GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA ETKİNLİK KARTLARI

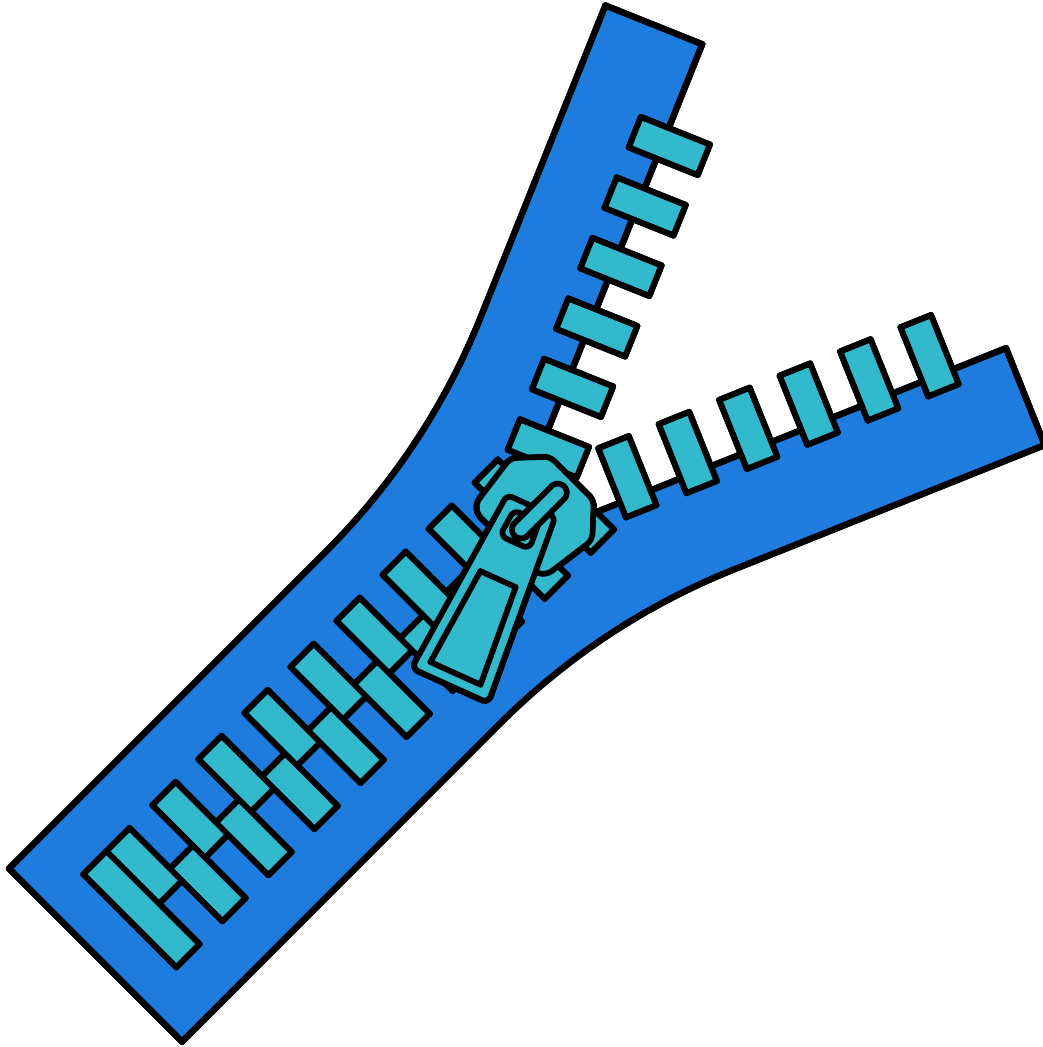
DÜĞME İSTASYONU

GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA ETKİNLİK KARTLARI

FERMUAR İSTASYONU

GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA ETKİNLİK KARTLARI

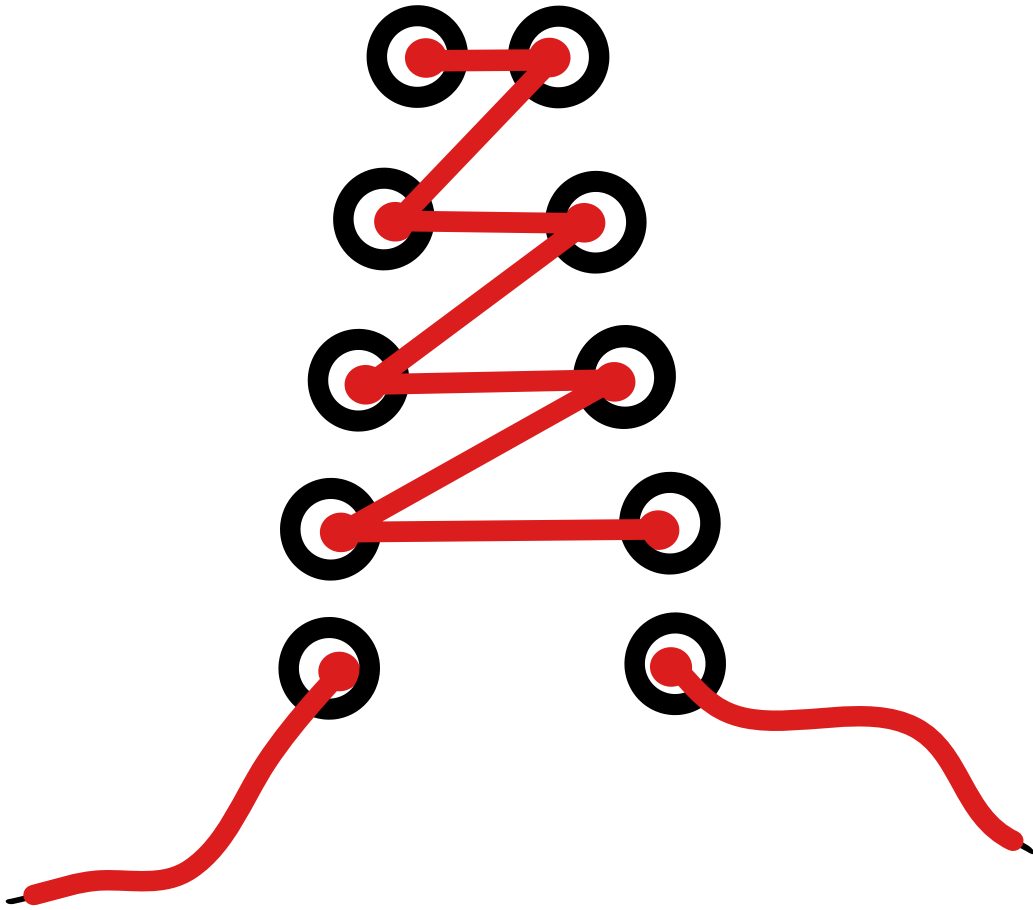
ÇİTÇİT İSTASYONU

GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA ETKİNLİK KARTLARI

BAĞCIK İSTASYONU

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME

Beceri Alanı: Öz Bakım Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Hava durumuna uygun kullanılan kıyafet ve eşyaları çözümleyebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Farklı mevsimlere uygun kıyafetler, ayakkabılar, aksesuarlar, mevsim ve ortam görsel kartları.

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyarılar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce ortam, dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve giyinme becerisine uygun bir çalışma alanı hazırlanır. Kıyafetler, mevsim ve ortam türlerine göre gruplandırılarak sunulur.

Öğrenciye mevsimlere ve farklı ortamlara uygun giyinme becerisi somut ve aşamalı olarak öğretilir. Öğretmen, öncelikle bir mevsim veya ortam görselini öğrenciye gösterir ve “Bu yaz mevsimi. Hava sıcak.” gibi kısa, net ifadelerle durumu tanımlar. Bu açıklamaların ardından öğretmen, ilgili mevsime uygun kıyafetleri tek tek gösterir, uygun ve uygun olmayan örnekleri karşılaştırmalı olarak sunar.

Etkinliğin ilk aşamasında öğrenciye iki seçenek sunularak doğru kıyafeti seçmesi istenir. Örneğin, yaz mevsimi görseli gösterildiğinde bir tişört ve bir mont birlikte sunulur.

Öğrencinin doğru kıyafeti ayırt etmesi desteklenir. Bu aşamada öğretmen model olma, işaret etme ve kısa sözel ipuçları kullanır. Öğretmen “Hangisi serin tutar? Yazın mont giyer miyiz?” gibi sorular yönelterek öğrencinin düşünmesini sağlar.

İkinci aşamada öğrenciye sunulan seçenek sayısı artırılır ve bağımsız seçim yapma fırsatı verilir. Öğrenciden, verilen mevsim veya ortam görseline uygun birden fazla kıyafet seçmesi istenir. Öğretmen, zamanla sözel ipuçlarını azaltarak süreci daha bağımsız hâle getirir.

Üçüncü aşamada etkinlik ortam temelli hâle getirilir. Okul, ev gibi farklı ortam görselleri kullanılarak uygun giyinme seçimleri yapması sağlanır. Öğrenciye, “Okula gidiyoruz. Yağmur yağıyor.” gibi kısa ifadeler sunularak uygun kıyafetleri seçmesi beklenir. Yanlış seçimlerde öğretmen, doğru kıyafeti yeniden modelleyerek öğrenciyi yönlendirir.

Etkinlik süresince öğretmen, öğrencinin dikkatini ve katılımını gözlemler. Dikkatin dağıldığı durumlarda öğretmen, yalnızca görseller veya “Hangi mevsimdeyiz? Hava nasıl?” gibi kısa hatırlatıcı sorular kullanarak öğrenciyi etkinliğe geri yönlendirir.

Etkinliğin son aşamasında, öğrenciyle birlikte, yapılan seçimler gözden geçirilir. Öğrenciye seçtiği kıyafetler gösterilerek “Yaz için tişört seçtin. Karlı hava için bot seçtin.” gibi cümlelerle kısa ve net bir özet yapılır. Doğru seçimler sözel pekiştireçlerle desteklenir.

Etkinlik sonunda becerinin genellenmesi amacıyla farklı mevsim ve ortam görselleriyle kısa tekrarlar yapılır. Öğrencinin aynı beceriyi farklı zamanlarda ve farklı ortamlarda kullanabilmesi desteklenir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Çocuğunuzun hava durumuna uygun olarak giyinmesini desteklemek için evden çıkmadan önce hava durumunu kontrol etmeyi rutin hâline getirebilirsiniz.

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİĞİ

VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

Kural / Görev	Yaptı	Destekle Yaptı	Yapamadı
Mevsim/ortam görselini tanır.	☐	☐	☐
Gösterilen mevsime uygun kıyafeti seçer.	☐	☐	☐
Gösterilen ortama (okul-ev-dışarı) uygun kıyafeti seçer.	☐	☐	☐
Birden fazla kıyafet arasından doğru seçimi yapar.	☐	☐	☐

Açıklama:

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİK KARTLARI

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİK KARTLARI

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİK KARTLARI

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİK KARTLARI

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİK KARTLARI

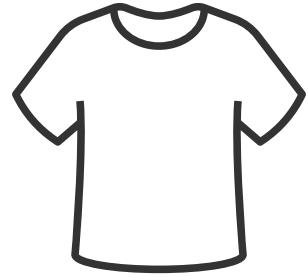
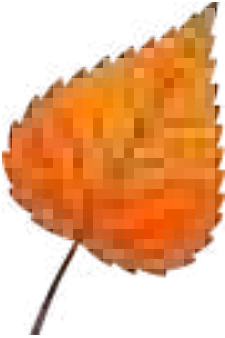
MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİK KARTLARI

MEVSİMLERE UYGUN GİYİNME ETKİNLİK KARTLARI

Görsellerle kıyafetleri eşleyelim. Kıyafetleri istediğimiz renge boyayalım.

Ortama uygun giyinen çocuğu yuvarlak içine alalım.

DOLAP DÜZENLEME

Beceri Alanı: Günlük Yaşam Becerileri

Öğrenme Çıktısı: Sorumluluklarını yerine getirebilme. Ev içi becerileri yerine getirebilme.

Etkinlik Süresi: 40 dk.

Kullanılacak Materyaller: Kazak, tişört, gömlek, çorap, giysi dolabı, askılar, çamaşır sepeti, dokunsal etiketler (isteğe bağlı), etkinlik kartları (isteğe bağlı).

Ortam Düzenlemesi: Öğrencinin dikkatini dağıtacak uyaranlar ortamdaki kaldırılır. Etkinlik yapılacak alan öğrenci özelliklerine uygun şekilde düzenlenir. Kullanılacak materyaller öğrencinin rahatça görebileceği ve erişebileceği şekilde yerleştirilir.

ÖĞRETİM SÜRECİ

Etkinlik başlamadan önce ortam, dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılır ve dolap düzenleme becerisine uygun bir çalışma alanı hazırlanır. Öğretmen etkinliğe “Bugün kişisel giysi dolabımızı düzenlemeyi öğreneceğiz. Kıyafetleri katlayıp raflara yerleştireceğiz, asılacakları askıya asacağız ve çekmecemizi düzenleyeceğiz.” diyerek başlar. Ardından “Dolabımız düzenli olursa kıyafetlerimizi kolay buluruz.” diyerek beceriyi günlük yaşamla ilişkilendirir. Etkinlik sırasında güvenlik önlemlerine dikkat çekilir ve öğretmen “Dolabı yavaş açıp kapatıyoruz. Çekmeceyi kontrollü çekiyoruz. Askıyı yüzümüze yaklaştırmıyoruz. Bir sorun olursa haber veriyoruz.” der.

Öğretmen “Bu raf kazak rafı. Bu raf tişört rafı. Burada askılık bölümü var. Bu çekmece çorap ve iç çamaşırı çekmecesidir.” (İhtiyaca göre dokunsal veya görsel etiket kullanılabilir.) diyerek dolap raflarını tanıtır.

Öğretmen dolap raflarını ve çekmecelerini tanıttıktan sonra öğrencilere her kategorideki kıyafet bir arada bulunacak şekilde kıyafetleri de tanıtır. Bu aşamada kıyafetler gösterilerek “Bunlar kazak. Bunlar tişört. Bunlar askıya asılacak kıyafetler. Bunlar çoraplar.” denilerek materyaller öğrenciye tanıtılır.

Uygulama sürecine geçilirken öğretmen önce model olarak süreci öğrencilere gösterir. Öğretmen “Kazağı katlayacağız. Sonra kazak rafına koyacağız.” diyerek ilk aşamayı açıklar. Öğrenciye “Kazağı düzleştir.”, “Kollarını içe katla.”, “Alt kısmını üste katla.” gibi kısa yönergeler vererek kazakları katlamasını sağlar. Öğrenci kazağı doğru yerleştirdiğinde “Kazağı rafına çok güzel yerleştirdin, aferin.” diyerek öğrenciye sözel pekiştireç verir.

Etkinliğin ikinci aşamasında tişörtleri rafa yerleştirme çalışmasına geçilir. Tıpkı kazakta olduğu gibi öğretmen önce model olarak beceriyi

kendisi sergiler. Ardından “Tişörtleri katlayıp tişört rafına koyacağız.” der. Öğrenciye “Tişörtü düzleştir.”, “Yanlarını içe katla.”, “Alt kısmını üste katla.” gibi kısa yönergeler vererek tişörtü katlamasını sağlar. Öğrenci yerleştirirken öğretmen “Tişörtleri aynı rafa yerleştireceğiz.” açıklamasını yapar.

Etkinliğin üçüncü aşamasında asılacak giysileri askıya geçirip dolaba asma çalışmasına geçilir. Öğretmen “Bu giysi askıya asılacak. Askıyı al ve giysinin yakasını askıya geçir.” der. Öğrenci askıya geçirdikten sonra öğretmen “Şimdi askıyı askılığa asıyoruz. Askı kancası askılık borusuna tam otursun.” diyerek yönergelerini verir. Öğrenci doğru yaptığında sözel pekiştireçler kullanılır. Gerektiğinde fiziksel veya sözel ipuçları kullanılır.

Etkinliğin dördüncü aşamasında çorapları çekmece içerisinde düzenleme çalışmasına geçilir. Öğretmen “Şimdi çekmeceyi kontrollü açıyoruz.” der ve “Çekmeceyi yavaş çek.” gibi kısa yönergeler verir.

Öğretmen şimdi “Çorapları eşleştiriyoruz, aynı olanları yan yana koyuyoruz.” diyerek çorap eşleştirmeye model olur. Öğrencinin çorap eşleştirmesine fırsat verildikten sonra öğretmen “Şimdi çorabı çekmeceye yerleştireceğiz.” yönergesini verir. Çekmeceyi kapatırken “Çekmeceyi it, yavaşça kapansın.” yönergesini verir. Öğrencinin doğru tepkileri sözel pekiştireçler verilerek pekiştirilir.

Süreç boyunca öğretmen öğrencinin bağımsızlığını desteklemek için “Katla.”, “Rafa yerleştir.”, “Askıya as.”, “Çekmeceye koy.” gibi kısa sözel ipuçları kullanır. Öğrenci beceriyi daha bağımsız yaptıkça öğretmen yalnızca gerektiğinde hatırlatma yapar. Etkinlik Beceri Gözlem formu aracılığıyla değerlendirilir.

Veliye Yönelik Uygulama Önerileri: Evde dolap düzenini sabit tutunuz (kazak, tişört, askılık, çorap gibi bölümler belirleyiniz). Dolap düzenini birlikte kontrol ederek düzeni sürdürmesini destekleyiniz.

DOLAP DÜZENLEME ETKİNLİĞİ

BECERİ GÖZLEM FORMU

Öğrencinin Adı:

Tarih:

B: Bağımsız yaptı.

SY: Sözel yardımla yaptı.

FY: Fiziksel yardımla yaptı.

Y: Yapamadı.

Beceri Basamağı	B	SY	FY	Y
Dolap ve çekmeceyi kontrollü açar.	☐	☐	☐	☐
Kazağı katlar.	☐	☐	☐	☐
Kazağı “kazak rafına” düzenli yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Tişörtü katlar.	☐	☐	☐	☐
Tişörtü “tişört rafına” düzenli yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Asılacak giysiyi askıya geçirir.	☐	☐	☐	☐
Askıya geçirilen giysiyi dolap askılığına asar.	☐	☐	☐	☐
Çorapları eşleştirir.	☐	☐	☐	☐
Çorapları çekmecedeki belirlenen bölüme yerleştirir.	☐	☐	☐	☐
Dolap ve çekmeceyi kontrollü kapatır.	☐	☐	☐	☐

DOLAP DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

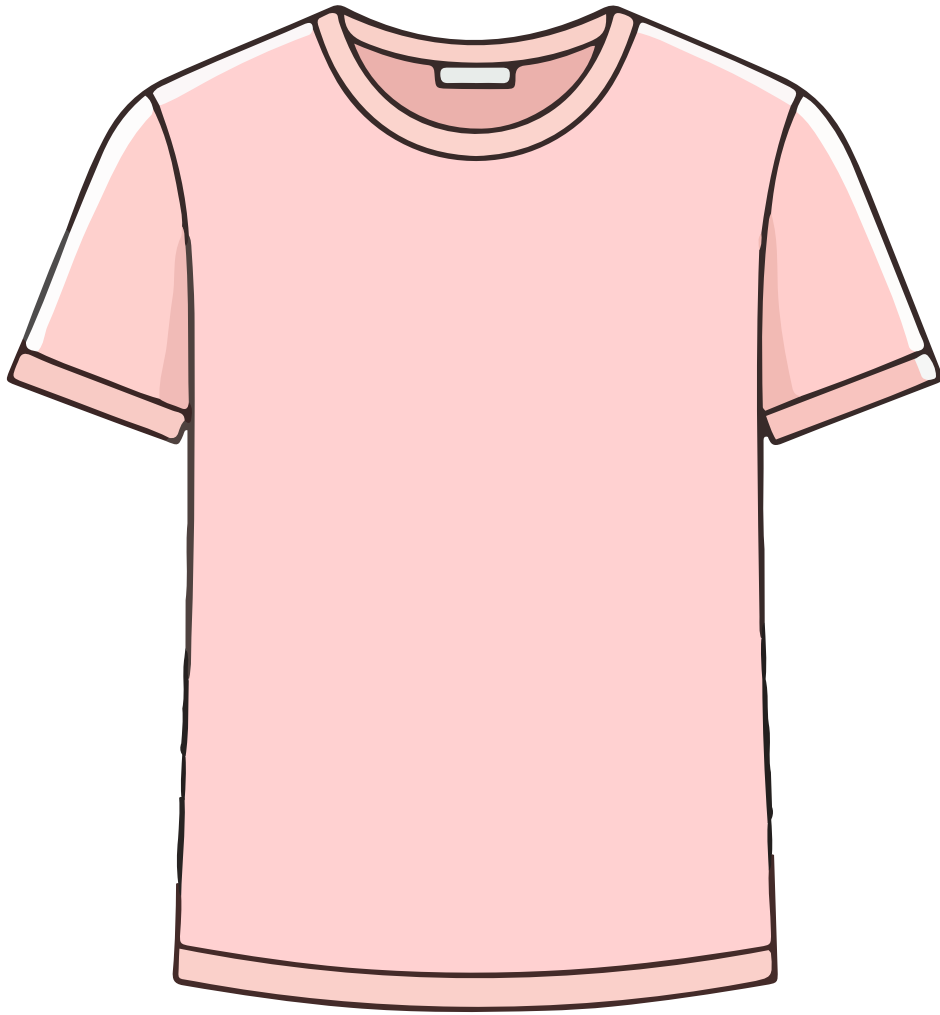
GIYSİ DOLABI

DOLAP DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

KAZAK

DOLAP DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

TİŞÖRT

DOLAP DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

TİŞÖRT

DOLAP DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

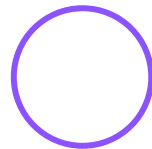
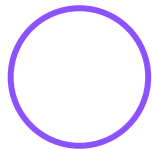
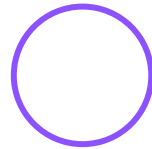
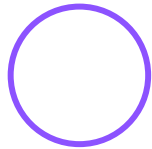
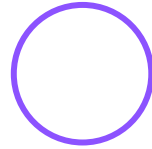
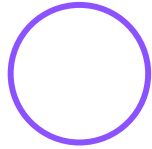
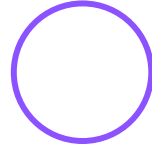
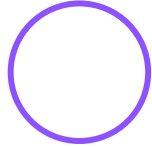
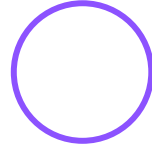
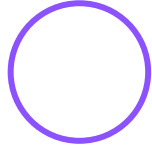
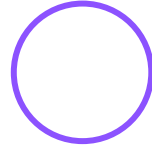
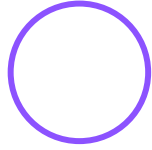
GÖMLEK

DOLAP DÜZENLEME ETKİNLİK KARTLARI

ÇORAP

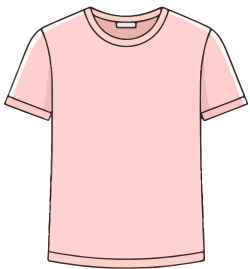
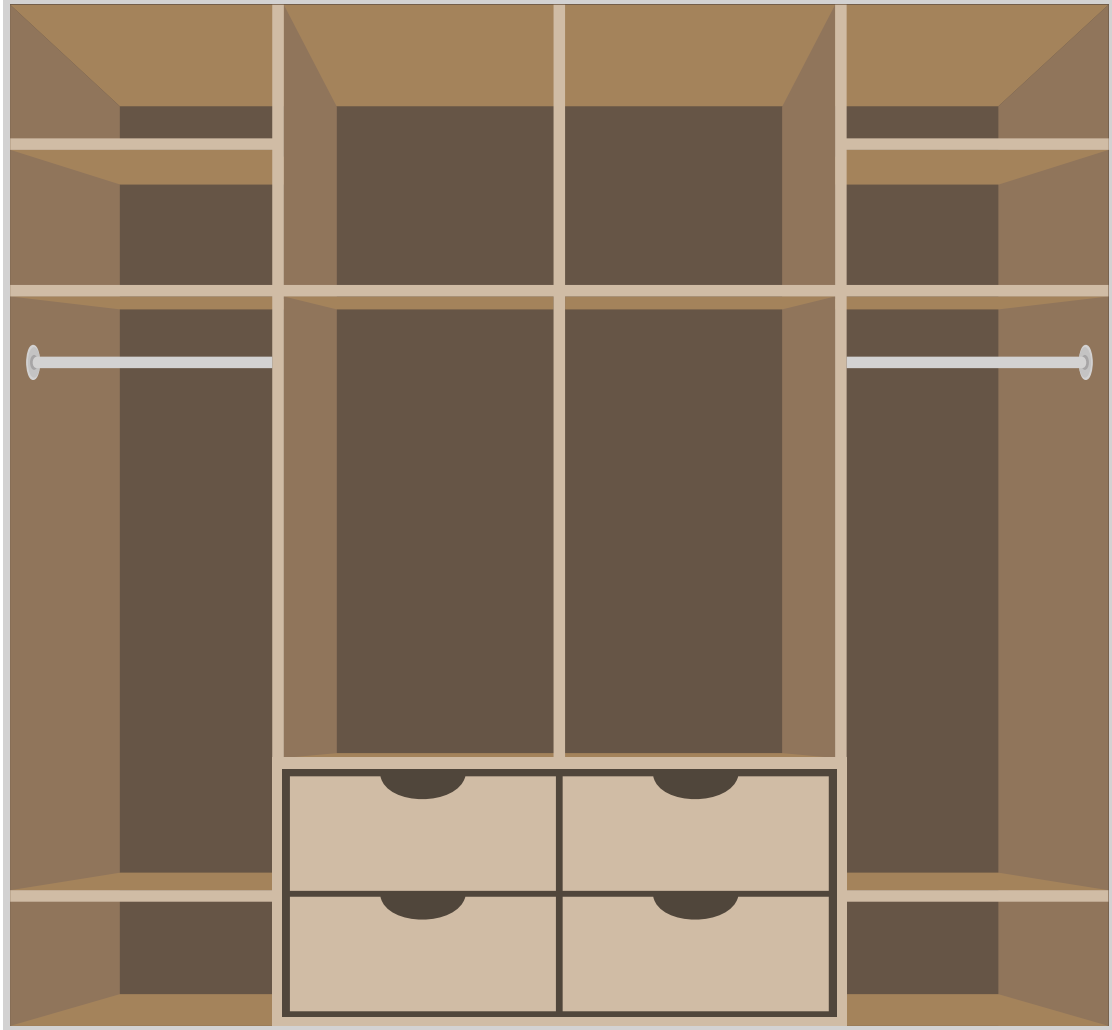
Verilen çorapları inceleyelim. Aynı olan çorapları eşleyelim.

Verilen görselleri inceleyelim. Kazakları kazak rafına, tişörtleri tişört rafına çizgi çizerek götürelim.

Verilen kıyafetleri dolabın uygun rafına veya çekmecesine çizgi çizerek götürelim.

**Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü**